

Прим. № 7

**АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ СПЕЦІАЛЬНОГО ЗВ'ЯЗКУ
ТА ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ УКРАЇНИ
(АДМІНІСТРАЦІЯ ДЕРЖСПЕЦЗВ'ЯЗКУ)**

вул. Солом'янська, 13, м. Київ, 03110, тел. (044) 281-92-10, факс: (044) 281-94-83,
e-mail: info@dsszzi.gov.ua, сайт: www.dsszzi.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 34620942

24.06.2010 № 04/03/01-1544

На № _____ від _____

Державна регуляторна служба
України

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ,
01011

Щодо погодження проекту наказу

Надсилаємо на погодження проект наказу Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України «Про внесення змін до Положення про державну експертизу в сфері технічного захисту інформації (далі – проект наказу) та доопрацьований аналіз регуляторного впливу до проекту наказу.

Додатки:

1. Проект наказу на 25 арк., прим. № 1.
2. Порівняльна таблиця до проекту наказу на 17 арк., прим. № 1.
3. Пояснювальна записка до проекту наказу на 3 арк., прим. № 1.
4. Прогноз впливу на 1 арк.
5. Аналіз регуляторного впливу проекту наказу на 16 арк., прим. № 1.
6. Повідомлення про оприлюднення проекту наказу на вебсайті Держспецзв'язку на 2 арк., прим. № 1.
7. Аркуш погодження на 1 арк.

Голова Служби

Валентин ПЕТРОВ

Данилова Євгенія, тел. (044)281-96-36

Прим. № _____

АДМІНІСТРАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ СПЕЦІАЛЬНОГО ЗВ'ЯЗКУ
ТА ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ УКРАЇНИ

Н А К А З

м. Київ

_____._____.2020

№ _____

Про внесення змін до
Положення про державну
експертизу в сфері технічного
захисту інформації

Відповідно до статті 3 Закону України «Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України», Положення про Адміністрацію Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 вересня 2014 року № 411, з метою удосконалення системи технічного захисту інформації

НАКАЗУЮ:

1. Внести зміни до Положення про державну експертизу в сфері технічного захисту інформації, затвердженого наказом Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України від 16 травня 2007 року № 93, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України

16 липня 2007 року за № 820/14087 (у редакції наказу Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України від 13 жовтня 2017 року № 565), виклавши його в новій редакції, що додається.

2. Директору Департаменту захисту інформації Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України забезпечити подання цього наказу в установленому законодавством порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Голови Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Голова Служби
полковник

Валентин ПЕТРОВ

Валентин ПЕТРОВ

ПРОЄКТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Адміністрації Державної
служби спеціального зв'язку та
захисту інформації України
16 травня 2007 року № 93
(у редакції наказу
Адміністрації Державної служби
спеціального зв'язку та захисту
інформації України
від _____ 2020 року № ____)

ПОЛОЖЕННЯ

про державну експертизу в сфері технічного захисту інформації

I. Загальні положення

1. Це Положення розроблено відповідно до Законів України "Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України", "Про наукову і науково-технічну експертизу", "Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах", "Про інформацію", постанови Кабінету Міністрів України від 29 березня 2006 року № 373 "Про затвердження Правил забезпечення захисту інформації в інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних системах", актів нормативно-технічного характеру з технічного захисту інформації і визначає порядок проведення експертизи у сфері технічного захисту інформації.

2. Державна експертиза у сфері технічного захисту інформації (далі – експертиза) проводиться з метою дослідження, перевірки, аналізу та оцінки об'єктів експертизи щодо їх відповідності вимогам нормативних документів із технічного захисту інформації та можливості їх використання для забезпечення технічного захисту інформації (далі – ТЗІ).

3. Дія цього Положення поширюється на всіх юридичних та фізичних осіб, які є суб'єктами експертизи.

Суб'єктами експертизи є:

юридичні та фізичні особи – власники (розпорядники) інформаційних, телекомунікаційних, інформаційно-телекомунікаційних систем; апаратних, апаратно-програмних і програмних засобів, які реалізують функції ТЗІ; організаційно-технічних рішень – замовники експертизи (далі – Замовники);

Адміністрація Держспецзв'язку;

територіальні органи Адміністрації Держспецзв'язку;

навчальні заклади, науково-дослідні, науково-виробничі установи, підприємства, установи та організації, які проводять експертизу (далі – Організатори);

державні органи, які проводять експертизу у сфері свого управління;

фізичні особи, які на постійній або професійній основі здійснюють діяльність, пов'язану з наданням експертних послуг – виконавці експертних робіт з ТЗІ (далі – Експерти).

4. Об'єктами експертизи є:

комплексні системи захисту інформації (далі – КСЗІ), які є невід'ємною складовою інформаційної, телекомунікаційної або інформаційно-телекомунікаційної системи (далі – ІТС);

апаратні, апаратно-програмні і програмні засоби, які реалізують функції ТЗІ та/або оцінки стану захисту інформації (далі – засоби ТЗІ);

організаційно-технічне рішення для впровадження типової компоненти КСЗІ в ІТС – задокументоване уніфіковане рішення для багаторазового розгортання складових КСЗІ в ІТС, самодостатнє для вирішення певного завдання, що включає проектні рішення програмно-технічного комплексу, організаційно-технічні рішення щодо регламенту функціонування типової компоненти ІТС та опис (алгоритм) процедури впровадження (розгортання) компоненти КСЗІ в ІТС (далі – ОТР КСЗІ).

5. Експертиза КСЗІ, засобів ТЗІ та ОТР КСЗІ є процедурою підтвердження відповідності КСЗІ, засобів ТЗІ та ОТР КСЗІ вимогам нормативних документів із ТЗІ.

Експертиза КСЗІ проводиться шляхом експертних випробувань або шляхом аналізу декларації.

Експертиза засобів ТЗІ та ОТР КСЗІ проводиться шляхом експертних випробувань.

6. Експертиза КСЗІ шляхом аналізу декларації може проводитися у випадках, якщо:

1) КСЗІ створено у складі ІТС:

яка є одномашинним однокористувачевим комплексом, який обробляє інформацію одного або кількох ступенів обмеження доступу;

у кожний момент часу з якою може працювати тільки один користувач, хоч у загальному випадку осіб, що мають доступ до комплексу, може бути декілька;

у якій для захисту інформації від несанкціонованого доступу використовуються засоби, що мають чинний на момент подання декларації позитивний експертний висновок за результатами державної експертизи у сфері ТЗІ;

у якій для антивірусного захисту використовуються засоби, що мають чинний на момент подання декларації позитивний експертний висновок за результатами державної експертизи у сфері ТЗІ;

у якій впровадження заходів захисту інформації від витоку технічними каналами (у разі потреби створення комплексу ТЗІ) засвідчено зареєстрованим у встановленому порядку актом атестації комплексу ТЗІ;

2) КСЗІ в ІТС створено на основі ОТР КСЗІ, що має на момент декларування чинний позитивний експертний висновок за результатами державної експертизи у сфері ТЗІ та має у складі документації форму декларації для цієї КСЗІ, яка погоджена Адміністрацією Держспецзв'язку.

У всіх інших випадках експертиза КСЗІ в ІТС проводиться шляхом експертних випробувань.

7. Експертиза може бути первинною, додатковою та контрольною.

Первинна експертиза є основним видом експертизи і передбачає виконання Організатором заходів, визначених у розділі II цього Положення, для підготовки та прийняття рішення щодо об'єкта експертизи.

Додаткова експертиза проводиться стосовно об'єктів експертизи, щодо яких відкрилися нові наукові та науково-технічні обставини, а також у зв'язку із закінченням строку дії документів, що засвідчують результати експертизи.

Контрольна експертиза проводиться іншим Організатором з ініціативи Замовника у разі наявності у нього обґрунтованих претензій до висновку первинної чи додаткової експертизи або з ініціативи Адміністрації Держспецзв'язку для перевірки висновку первинної чи додаткової експертизи.

8. Для організації та проведення експертизи Адміністрація Держспецзв'язку:

розглядає заяви Замовників про проведення експертизи КСЗІ в ІТС, засобів ТЗІ та ОТР КСЗІ;

приймає рішення щодо можливості й доцільності проведення експертизи, призначає проведення первинної, додаткової експертизи, а у разі потреби перевірки їх висновку – контрольної експертизи;

надає Замовникам та Організаторам методичну допомогу стосовно порядку та організації проведення експертизи, оформлення документів за результатами проведення експертизи;

у разі проведення експертизи засобу ТЗІ приймає рішення щодо необхідності відбору зразків для проведення експертних випробувань;

за результатами розгляду звернення Замовника або Організатора, або правоохоронних органів на підставі викладених у зверненні обставин приймає рішення щодо участі представників Адміністрації Держспецзв'язку при проведенні експертних випробувань для забезпечення відповідності процесу проведення державної експертизи вимогам нормативних документів у сфері захисту інформації;

здійснює контроль за проведенням Організатором експертних випробувань та за дотриманням вимог щодо експлуатації об'єкта експертизи, які впливають на захищеність інформації;

розглядає протоколи експертних випробувань та експертні висновки, надані Організатором;

приймає рішення щодо затвердження або необхідності доопрацювання результатів експертизи;

приймає рішення про реєстрацію декларації за результатами експертизи КСЗІ в ІТС шляхом аналізу декларації;

реєструє, зупиняє дію або скасовує експертні висновки на засоби ТЗІ, ОТР КСЗІ, атестати відповідності КСЗІ;

реєструє або скасовує декларації, у тому числі рішення щодо реєстрації яких було прийнято територіальними органами Адміністрації Держспецзв'язку.

9. Для організації та проведення експертизи територіальний орган Адміністрації Держспецзв'язку приймає рішення про реєстрацію декларації за результатами експертизи КСЗІ в ІТС шляхом аналізу декларації.

II. Порядок організації та проведення експертизи

1. З метою організації та проведення експертиз, координації заходів і прийняття рішень щодо проведення експертиз в Адміністрації Держспецзв'язку створюється експертна рада з питань державної експертизи в сфері технічного захисту інформації (далі – Експертна рада).

2. З метою проведення експертизи КСЗІ в ІТС шляхом аналізу декларації в територіальних органах Адміністрації Держспецзв'язку створюється експертна комісія з питань державної експертизи в сфері технічного захисту інформації (далі – Експертна комісія).

3. Для проведення експертизи шляхом експертних випробувань Замовник надсилає на ім'я Голови (заступника Голови) Держспецзв'язку (крім випадків, передбачених розділом IV цього Положення) заяву про проведення експертизи КСЗІ в ІТС (додаток 1), заяву про проведення експертизи ОТР КСЗІ (додаток 2), заяву про проведення експертизи засобу ТЗІ (додаток 3) з наданням пропозиції щодо Організатора. До заяви про проведення експертизи КСЗІ в ІТС та ОТР КСЗІ додається технічне завдання на їх створення.

Для проведення експертизи КСЗІ в ІТС шляхом аналізу декларації (крім випадків, передбачених розділом IV цього Положення) Замовник надсилає декларацію про відповідність КСЗІ вимогам нормативних документів із ТЗІ (додаток 4), формуляр ІТС, акт про завершення робіт зі створення КСЗІ:

до Адміністрації Держспецзв'язку – на ім'я Голови (заступника Голови) Держспецзв'язку для ІТС, які розташовано за територіальною ознакою у місті Києві і Київській області;

до відповідного територіального органу Адміністрації Держспецзв'язку – на ім'я керівника територіального органу Держспецзв'язку за місцезнаходженням ІТС.

Для проведення експертизи КСЗІ в ІТС шляхом аналізу декларації, яка створена на основі ОТР КСЗІ та підпадає під дію підпункту 2 пункту 6 розділу I цього Положення, Замовник надсилає до Адміністрації Держспецзв'язку декларацію та додатки до неї згідно із вимогами ОТР КСЗІ.

4. За результатами аналізу декларації і поданих разом із нею документів Експертна рада (Експертна комісія) приймає рішення про реєстрацію декларації. Зареєстровану декларацію та інші подані документи Адміністрація Держспецзв'язку (її територіальний орган) повертає Замовнику.

5. У разі неподання документів, зазначених у пункті 3 цього розділу, неповноти наданих у них відомостей або невідповідності порядку створення КСЗІ вимогам нормативних документів із ТЗІ Адміністрація Держспецзв'язку (територіальний орган Адміністрації Держспецзв'язку) письмово повідомляє Замовника про відмову в реєстрації декларації, причини, через які реєстрація не є можливою, та повертає декларацію і подані з нею документи на доопрацювання. Після усунення причин, що стали підставою для відмови у реєстрації декларації, Замовник надсилає для повторного розгляду до Адміністрації Держспецзв'язку (територіального органу Адміністрації Держспецзв'язку) доопрацьовану декларацію і документи, які подаються разом з нею.

6. Зареєстрована декларація або атестат відповідності КСЗІ скасовуються Адміністрацією Держспецзв'язку в разі внесення змін до КСЗІ, не передбачених техноробочим проектом на КСЗІ, та/або порушення вимог з експлуатації КСЗІ.

7. Строк дії зареєстрованої декларації є необмеженим, крім декларацій на КСЗІ в ІТС, які створено на основі ОТР КСЗІ, строк дії якої встановлюється вимогами ОТР КСЗІ (але не більше ніж 5 років).

8. За результатами розгляду заяви Експертна рада приймає рішення про доцільність проведення експертизи та визначає її Організатора з урахуванням пропозиції Замовника.

9. Про рішення Експертної ради Замовнику та Організатору надсилається письмове повідомлення.

10. У разі наявності у Замовника обґрунтованих претензій щодо порядку проведення або результатів експертизи він може звернутися до Адміністрації Держспецзв'язку з пропозицією щодо здійснення контролю за проведенням Організатором експертних випробувань або із заявою на ім'я Голови (заступника Голови) Держспецзв'язку про проведення контрольної експертизи (додаток 1).

11. Основним документом, що регламентує відносини між Замовником і Організатором, є укладений між ними договір на проведення експертизи.

12. Витрати, пов'язані з проведенням експертизи, здійснюються на підставі договору відповідно до законодавства України.

13. Строк проведення експертизи визначається договором.

14. Кількість і персональний склад експертів, які залучаються до виконання експертних робіт, визначає Організатор.

15. Замовник надає Організатору комплект технічної документації на об'єкт експертизи, необхідної для проведення експертних випробувань.

16. Організатор за результатами аналізу наданих документів та з урахуванням загальних методик оцінювання задекларованих характеристик засобів ТЗІ, ОТР КСЗІ та КСЗІ формує програму і методику проведення експертизи об'єкта, здійснює відбір зразків засобів ТЗІ та складає перелік необхідного програмно-технічного забезпечення для проведення випробувань.

17. Програма проведення експертизи погоджується із Замовником.

18. Під час проведення експертизи кожний Експерт виконує експертні роботи тільки за дорученням Організатора та відповідно до визначеної методики.

19. У проведенні експертизи за відповідним рішенням Адміністрації Держспецзв'язку як спостерігачі мають право брати участь представники Адміністрації Держспецзв'язку.

20. Результати роботи оформлюються у вигляді протоколу виконання робіт (додаток 5) за підписом Експертів, які її виконували. Протокол виконання робіт затверджує Організатор.

21. Узгодження результатів окремих робіт між Експертом та Організатором, а також унесення змін до протоколу виконання робіт після його оформлення не дозволяються.

22. У протоколі виконання робіт можуть бути зафіксовані особливі думки Експертів відносно результатів виконаних робіт.

23. У разі виявлення невідповідності об'єкта експертизи вимогам нормативних документів з ТЗІ Організатор може запропонувати Замовнику виконати доопрацювання.

24. Строк доопрацювання об'єкта експертизи визначається спільним протоколом або додатковою угодою до договору між Замовником та Організатором.

25. Відомості щодо всіх доопрацювань, а також результати додаткових експертних робіт оформлюються окремими протоколами.

26. Результати робіт, визначених методикою, узагальнює Організатор в Експертному висновку.

27. Висновки щодо кожного пункту методики, а також особливі думки Експертів, зафіксовані в протоколі виконання робіт, вносяться до Експертного висновку як складові частини без унесення до них будь-яких змін.

28. За результатами проведених робіт Організатор складає:

експертний висновок (додаток 6) та в разі позитивних результатів експертної оцінки – атестат відповідності КСЗІ (додаток 7);

експертний висновок (додаток 8) на засіб ТЗІ;

експертний висновок (додаток 9) на ОТР КСЗІ.

Зазначені документи, що підтверджують відповідність вимогам нормативних документів із ТЗІ, засвідчуються Організатором і разом з програмою, методикою та протоколами виконання робіт подаються до Адміністрації Держспецзв'язку (в тому числі в електронному вигляді у форматі .pdf).

Експертний висновок повинен містити:

загальні відомості щодо об'єкта експертизи (тип, місце розташування, власник);

загальну характеристику об'єкта експертизи (призначення, функції, можливості, які мають бути наведені в обсязі, достатньому для чіткого розуміння можливостей та особливостей об'єкта експертизи щодо вирішення певних завдань захисту інформації);

перелік нормативних документів із ТЗІ, на відповідність вимогам яких здійснюється оцінка об'єкта експертизи;

назви програми та методики, згідно з якими здійснювалася оцінка об'єкта експертизи, ким розроблені та затверджені, реєстраційний номер та дату затвердження;

перелік документів і специфікацій програмних та технічних засобів ТЗІ, які надано Замовником Організатору;

перелік засобів ТЗІ (із зазначенням їх типів, заводських номерів, року випуску), які надав Замовник Організатору (у разі проведення експертизи засобів ТЗІ);

результати робіт щодо кожного пункту програми проведення експертизи об'єкта;

розгорнутий висновок щодо відповідності об'єкта експертизи вимогам нормативних документів із ТЗІ;

сферу використання (вимоги до умов експлуатації) об'єкта експертизи;

строк дії експертного висновку;

особливі думки експертів, зафіксовані в протоколах виконання робіт.

29. Строк дії атестата відповідності КСЗІ, експертного висновку на засіб ТЗІ або ОТР КСЗІ визначає Організатор:

для атестата відповідності КСЗІ автоматизованої системи класу 1 – безстроковий;

для атестата відповідності КСЗІ автоматизованої системи класів 2, 3 – до 5 років;

для експертного висновку на засіб ТЗІ – до 3 років;

для експертного висновку на ОТР КСЗІ – до 5 років.

30. Строк дії атестата відповідності КСЗІ або експертного висновку на ОТР КСЗІ визначається з урахуванням складності архітектури ІТС та засобів захисту, які використовуються при побудові КСЗІ.

III. Порядок надання і скасування експертного висновку та атестата відповідності КСЗІ

1. Експертний висновок для засобів ТЗІ/ОТР КСЗІ розглядається Експертною радою і у разі затвердження результатів експертизи реєструється та повертається Організатору.

2. Експертний висновок КСЗІ в ІТС розглядається Експертною радою і у разі його затвердження реєструється атестат відповідності, який повертається Організатору.

3. Адміністрація Держспецзв'язку може зупинити дію, скасувати експертний висновок та/або атестат відповідності КСЗІ в разі:

1) отримання відповідної заяви власника експертного висновку або атестата відповідності КСЗІ (складається у довільній формі на ім'я Голови (заступника Голови) Держспецзв'язку із зазначенням реєстраційного номера Експертного висновку або атестата відповідності КСЗІ);

2) наявності фактів внесення змін до КСЗІ, не передбачених техноробочим проектом на КСЗІ, та/або порушення вимог з експлуатації КСЗІ;

3) наявності фактів порушення вимог щодо технології виготовлення, правил приймання, методів контролю та випробувань, зміни конструкції (складу) та комплектності засобів ТЗІ або інших відомостей, узгоджених під час проведення експертизи;

4) наявності фактів правопорушення у сфері наукової і науково-технічної експертизи відповідно до Закону України "Про наукову і науково-технічну експертизу";

5) якщо висновки експертизи, за результатами якої зареєстровано експертний висновок та/або атестат відповідності КСЗІ, суперечать вимогам чинних нормативно-правових актів у сфері ТЗІ;

6) наявності персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) до Замовників, які унеможливають використання засобів ТЗІ/КСЗІ в обсязі, визначеному експертним висновком та/або атестатом відповідності КСЗІ.

4. Факти внесення змін до КСЗІ, не передбачених техноробочим проектом на КСЗІ, та/або порушення вимог з експлуатації КСЗІ підтверджуються:

протоколами та експертними висновками контрольної експертизи;

актами державного контролю за станом технічного захисту інформації;

актами оцінки стану захищеності державних інформаційних ресурсів в інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних системах.

5. Факти порушення вимог щодо технології виготовлення, правил приймання, методів контролю та випробувань, зміни конструкції (складу) та комплектності засобів ТЗІ, узгоджені під час проведення експертизи, підтверджуються протоколами та експертними висновками контрольної експертизи.

6. Рішення про зупинення дії експертного висновку та/або атестата відповідності КСЗІ приймається у разі, якщо після вжиття погоджених з Адміністрацією Держспецзв'язку коригувальних заходів, спрямованих на усунення виявлених недоліків, власник експертного висновку та/або атестата відповідності КСЗІ без проведення додаткової експертизи може підтвердити відповідність засобів ТЗІ/ОТР КСЗІ/КСЗІ вимогам нормативних документів у сфері захисту інформації. В іншому випадку експертний висновок та/або атестат відповідності КСЗІ скасовуються.

7. Інформація про рішення щодо зупинення дії, скасування експертного висновку та/або атестата відповідності КСЗІ та про скасування декларації не пізніше ніж через сім робочих днів надсилається Замовнику із зазначенням відповідних підстав (крім випадків зазначених у пункті 9 цього розділу).

8. Рішення Адміністрації Держспецзв'язку може бути оскаржене до суду.

9. У разі настання змін, які впливають на реалізацію оцінених при проведенні експертизи КСЗІ заходів захисту інформації та/або призводять до втрати актуальності цих заходів, але не рідше, ніж раз на п'ять років з дати реєстрації декларації або атестата відповідності з безстроковим строком дії, власник ІТС надсилає до Адміністрації Держспецзв'язку повідомлення про стан функціонування КСЗІ (додаток 10).

У разі неотримання Адміністрацією Держспецзв'язку повідомлення про стан функціонування КСЗІ або невідповідності повідомлення встановленому зразку (додаток 10) реєстрація декларації або атестата відповідності з безстроковим строком дії вважається скасованою.

IV. Особливості проведення експертиз комплексних систем захисту інформації державними органами, які проводять роботи з ТЗІ для власних потреб

1. Державні органи, які мають дозвіл Адміністрації Держспецзв'язку на проведення робіт з ТЗІ для власних потреб, можуть проводити роботи з організації та проведення первинних або додаткових експертиз КСЗІ в ІТС (крім контрольних експертиз) шляхом експертних випробувань та аналізу декларацій у сфері свого управління.

2. Порядок проведення експертизи КСЗІ в ІТС погоджується з Адміністрацією Держспецзв'язку.

V. Особливості проведення експертиз засобів ТЗІ

1. Для проведення експертизи засобів ТЗІ разом із заявою про проведення експертизи засобу ТЗІ (додаток 3) Замовник надає документи, що підтверджують його право на володіння та/або користування та/або розпорядження засобом ТЗІ.

2. Особливості проведення експертизи апаратних засобів ТЗІ

Експертиза апаратних засобів ТЗІ проводиться з метою оцінки відповідності їх спеціальних властивостей (технічних характеристик) вимогам нормативних документів із ТЗІ в обсязі, визначеному у технічному завданні (технічних умовах або технічних вимогах) на засіб ТЗІ.

Експертиза може проводитися для одиночного засобу ТЗІ, для партії засобів ТЗІ або за ініціативою Замовника для засобів ТЗІ, що мають бути виготовлені протягом терміну дії експертного висновку.

Процедуру відбору та ідентифікації зразків апаратних засобів ТЗІ проводить Організатор у присутності представників Замовника та у разі прийняття Адміністрацією Держспецзв'язку рішення щодо такої необхідності – представників Адміністрації Держспецзв'язку.

При проведенні експертизи партії засобів ТЗІ або засобів ТЗІ, що мають бути виготовлені протягом терміну дії експертного висновку, здійснюється відбір не менше ніж двох зразків засобів ТЗІ.

Для ідентифікації апаратних засобів ТЗІ застосовується їх заводський номер. Визначені ідентифікатори апаратних засобів ТЗІ фіксуються у протоколах та експертних висновках.

При проведенні експертизи апаратних засобів ТЗІ, що мають бути виготовлені протягом терміну дії експертного висновку, Експерти повинні також провести обстеження виробництва з метою перевірки наявності умов, які забезпечують виготовлення засобів ТЗІ з властивостями (технічними характеристиками), що відповідатимуть вимогам нормативних документів із ТЗІ, в обсязі, зазначеному в технічному завданні (технічних умовах, технічних вимогах) на ці засоби ТЗІ, та дійти висновку щодо можливості розповсюдження дії експертного висновку на засоби ТЗІ, що будуть виготовлятися протягом терміну дії цього експертного висновку.

3. Особливості проведення експертизи програмних засобів ТЗІ

Експертиза програмних засобів ТЗІ може проводитися з метою:

оцінки відповідності програмного засобу ТЗІ нормативним документам із ТЗІ в частині вимог щодо захисту інформації від несанкціонованого доступу;

дослідження на наявність недокументованих функцій (функцій програмних засобів, які не прописані і не відповідають прописаним в документації, під час використання яких можливе порушення конфіденційності, доступності або цілісності оброблюваної інформації).

Процедури відбору та ідентифікації програмних засобів ТЗІ проводить Організатор у присутності представника Замовника. Для ідентифікації програмних засобів ТЗІ (їх складових частин) застосовується номер версії програмної реалізації засобу ТЗІ та значення його геш-функцій. Для обчислення значень геш-функцій повинно використовуватися програмне забезпечення, яке має позитивний експертний висновок у сфері криптографічного захисту інформації. Визначені ідентифікатори програмних засобів ТЗІ фіксуються у протоколах та експертних висновках.

Експертиза оновлень програмних засобів ТЗІ, що мають чинні експертні висновки, проводиться загальним порядком.

4. Особливості проведення експертизи апаратно-програмних засобів ТЗІ

Експертиза апаратно-програмних засобів ТЗІ може проводитися з метою:

оцінки відповідності спеціальних властивостей (технічних характеристик) апаратно-програмного засобу ТЗІ вимогам нормативних документів із ТЗІ в обсязі, визначеному в технічному завданні (технічних умовах або технічних вимогах) на апаратно-програмний засіб ТЗІ;

оцінки відповідності спеціальних (призначених для реалізації політики безпеки інформації) програмних компонентів апаратно-програмного засобу ТЗІ нормативним документам із ТЗІ в частині вимог щодо захисту інформації від несанкціонованого доступу;

дослідження на наявність недокументованих функцій.

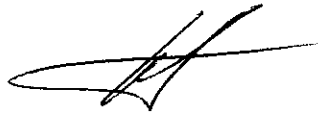
Процедура ідентифікації зразків апаратно-програмних засобів ТЗІ визначається Адміністрацією Держспецзв'язку з урахуванням особливостей та експлуатаційних характеристик засобів ТЗІ.

Експертиза апаратно-програмних засобів ТЗІ з метою оцінки відповідності їх спеціальних властивостей (технічних характеристик) вимогам нормативних документів із ТЗІ може проводитися для одиночного засобу ТЗІ, для партії засобів ТЗІ та для засобів ТЗІ, які будуть виготовлятися протягом терміну дії експертного висновку, у порядку, визначеному для апаратних засобів ТЗІ.

Експертиза апаратно-програмних засобів ТЗІ з метою оцінки відповідності спеціальних (призначених для реалізації політики безпеки інформації) програмних компонентів апаратно-програмних засобів ТЗІ нормативним документам із ТЗІ в частині вимог щодо захисту інформації від несанкціонованого доступу та/або дослідження на наявність недокументованих функцій проводиться у порядку, визначеному для програмних засобів ТЗІ.

5. У разі проведення експертизи засобу ТЗІ на відповідність критеріям оцінки захищеності інформації від несанкціонованого доступу на титульному аркуші експертного висновку зазначається функціональний профіль захисту, що реалізується цим засобом ТЗІ, з відповідним рівнем гарантії.

Директор Департаменту
захисту інформації
Адміністрації Держспецзв'язку

Андрій ПУШКАРЬОВ

Додаток 1
до Положення про державну
експертизу у сфері технічного
захисту інформації
(пункт 3 розділу II)

Голові (заступнику Голови)
Державної служби спеціального
зв'язку та захисту інформації
України

ЗАЯВА

про проведення _____ експертизи комплексної системи
(первинної/додаткової/контрольної)
захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційній системі
_____,
(найменування ІТС)

що належить _____
(найменування організації (підприємства, установи) -

власника (розпорядника) ІТС, код ЄДРПОУ, місцезнаходження)

Організатором експертизи пропонуємо визначити _____
(найменування організації

(підприємства, установи), код ЄДРПОУ, № рішення Адміністрації Держспецзв'язку щодо
видачі ліцензії в галузі ТЗІ)

Додатки:

1. Технічне завдання на створення КСЗІ в ІТС.
2. Експертний висновок первинної експертизи або його копія (в разі проведення додаткової або контрольної експертизи).

Замовник
експертизи

(підпис)

(власне ім'я, прізвище)

(дата)

Додаток 2
до Положення про державну
експертизу у сфері технічного
захисту інформації
(пункт 3 розділу II)

Голові (заступнику Голови)
Державної служби спеціального
зв'язку та захисту інформації
України

ЗАЯВА

про проведення _____ експертизи організаційно-технічного
(первинної/додаткової/контрольної)
рішення комплексної системи захисту інформації

_____,
(найменування ОТР КСЗІ)

що належить _____
(найменування організації (підприємства, установи) -

_____ власника (розпорядника) ОТР КСЗІ, код ЄДРПОУ, місцезнаходження)

Організатором експертизи пропонуємо визначити _____
(найменування організації

(підприємства, установи), код ЄДРПОУ, № рішення Адміністрації Держспецзв'язку щодо
видачі ліцензії в галузі ТЗІ)

Додатки:

1. Технічне завдання на створення ОТР КСЗІ.
2. Експертний висновок первинної експертизи або його копія (в разі проведення додаткової або контрольної експертизи).

Замовник
експертизи

(підпис)

(власне ім'я, прізвище)

(дата)

Додаток 3
до Положення про державну
експертизу у сфері технічного
захисту інформації
(пункт 3 розділу II)

Голові (заступнику Голови)
Державної служби спеціального
зв'язку та захисту інформації
України

ЗАЯВА

про проведення _____ експертизи засобу технічного
(первинної/додаткової/контрольної)
захисту інформації _____,
(найменування засобу технічного захисту інформації)
наданого _____
(найменування організації (підприємства, установи) - замовника
експертизи, код ЄДРПОУ, місцезнаходження)

Необхідність проведення експертизи обумовлена:

Організатором експертизи пропонуємо визначити _____
(найменування організації
(підприємства, установи), код ЄДРПОУ, № рішення Адміністрації Держспецзв'язку щодо
видачі ліцензії в галузі ТЗІ)

Додатки:

1. Технічне завдання (технічні вимоги) або технічний опис засобу.
2. Експертний висновок первинної експертизи або його копія (в разі проведення додаткової або контрольної експертизи).

Замовник
експертизи

(підпис)

(власне ім'я, прізвище)

(дата)

Додаток 4
до Положення про державну
експертизу у сфері технічного
захисту інформації
(пункт 3 розділу II)

СИСТЕМА ТЕХНІЧНОГО ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ
ДЕКЛАРАЦІЯ
про відповідність КСЗІ вимогам нормативних документів із технічного захисту
інформації

Зареєстровано
в Адміністрації Державної
служби спеціального зв'язку
та захисту інформації
України

_____ за № _____
(дата)

(найменування організації (підприємства, установи) або власне ім'я, прізвище
фізичної особи - власника (розпорядника) ІТС, код ЄДРПОУ, місцезнаходження)
в особі _____
(посада, власне ім'я, прізвище керівника організації (підприємства, установи)
або власне ім'я, прізвище фізичної особи – власника (розпорядника) ІТС)
підтверджує, що комплексна система захисту інформації

(повне найменування ІТС)
яка розташована

(адреса місцезнаходження ІТС)

забезпечує захист _____ інформації відповідно до вимог
(вид інформації за порядком доступу)
нормативних документів із технічного захисту інформації.

Виконання робіт зі створення КСЗІ підтверджено проектними,
експлуатаційними і розпорядчими документами, які наведено у додатку до цієї
Декларації.

З вимогами статті 9 Закону України «Про захист інформації в
інформаційно-телекомунікаційних системах» ознайомлені.

Керівник організації
(підприємства, установи) або
фізична особа – власник
(розпорядник) ІТС

(підпис)

(власне ім'я, прізвище)

Продовження додатка 4

Додаток до Декларації
про відповідність КСЗІ
вимогам нормативних
документів із ТЗІ

Комплексна система захисту інформації

(повне найменування ІТС)

забезпечує захист _____ інформації відповідно до вимог
(вид інформації за порядком доступу)

нормативних документів із технічного захисту інформації в обсязі функцій,
зазначених у технічному завданні № _____

Виконання робіт зі створення КСЗІ підтверджено такими проектними,
експлуатаційними і розпорядчими документами:

(повні найменування документів, реєстраційні номери)

Відповідальний за захист
інформації в ІТС

(посада)

(підпис)

(власне ім'я, прізвище)

Додаток 5
до Положення про державну
експертизу у сфері технічного
захисту інформації
(пункт 20 розділу II)

ЗАТВЕРДЖУЮ

(посада керівника організатора

експертизи)

(підпис) (власне ім'я, прізвище)

(дата)

ПРОТОКОЛ ВИКОНАННЯ РОБІТ

відповідно до методики експертизи комплексної системи захисту інформації
(організаційно-технічного рішення для створення комплексної системи захисту
інформації або засобу технічного захисту інформації)

1. Зміст методики експертизи об'єкта

2. Перелік документів і специфікацій апаратних, апаратно-програмних і
програмних засобів, наданих Замовником експертизи для виконання робіт

3. Результати робіт щодо методики експертизи об'єкта

4. Висновок щодо відповідності об'єкта експертизи вимогам нормативних
документів із технічного захисту інформації в обсязі функцій, зазначених у
технічному завданні (технічних вимогах)

5. Особлива думка Експерта

Експерт

(підпис)

(власне ім'я, прізвище)

(дата)

Додаток 6
до Положення
про державну експертизу
у сфері технічного захисту
інформації
(пункт 28 розділу II)

Додаток до Атестата
відповідності від

_____._____._____. № _____
(дата)

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

Результати експертизи свідчать, що комплексна система захисту
інформації _____,

(найменування ІТС)

що належить _____
(найменування організації (підприємства,

_____ ,
установи) - власника (розпорядника), код ЄДРПОУ, місцезнаходження)

_____ ,
(відповідає/не відповідає)

вимогам нормативних документів із технічного захисту інформації в обсязі
функцій, зазначених у технічному завданні № _____.

Вимоги до умов експлуатації об'єкта експертизи визначені у відповідному
розділі Експертного висновку.

Керівник

організатора експертизи _____

(підпис)

_____ (власне ім'я, прізвище)

Додаток 7
до Положення
про державну експертизу
у сфері технічного захисту
інформації
(пункт 28 розділу II)

СИСТЕМА ТЕХНІЧНОГО ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ
АТЕСТАТ ВІДПОВІДНОСТІ

Зареєстровано
в Адміністрації Державної
служби спеціального зв'язку та
захисту інформації України
_____ за № _____
(дата)

Дійсний до _____
(дата)

(найменування державного органу/організації/підприємства/установи, яким видано Атестат)

засвідчує, що комплексна система захисту інформації

(найменування ІТС)

що належить

(найменування державного органу (організації, підприємства, установи)

– власника (розпорядника) ІТС, код ЄДРПОУ, місцезнаходження)

забезпечує захист інформації відповідно до вимог нормативних документів із
технічного захисту інформації.

Експертний висновок на _____ аркушах додається до цього Атестата
та є його невід'ємною частиною.

Вимоги до умов експлуатації об'єкта експертизи визначено у
відповідному розділі Експертного висновку.

Керівник організатора експертизи _____

(підпис)

_____ (власне ім'я, прізвище)

Додаток 8
до Положення
про державну експертизу
у сфері технічного захисту
інформації
(пункт 28 розділу II)

СИСТЕМА ТЕХНІЧНОГО ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ
ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

Зареєстровано
в Адміністрації Державної
служби спеціального зв'язку
та захисту інформації
України

_____._____._____ за № _____
(дата)

Дійсний до _____._____._____
(дата)

Результати експертизи свідчать, що засіб технічного захисту інформації

_____,
(найменування засобу ТЗІ)

що наданий на експертизу _____
(найменування організації (підприємства,

установи) – власника (розпорядника) засобу технічного захисту інформації, код ЄДРПОУ,
_____,
місцезнаходження)

(відповідає/не відповідає)

вимогам нормативних документів із технічного захисту інформації в обсязі
функцій, зазначених у технічному завданні (технічних вимогах)
№ _____ з рівнем гарантій _____.

Вимоги щодо умов експлуатації об'єкта експертизи визначені у
відповідному розділі Експертного висновку.

Керівник
організатора експертизи

(підпис)

(власне ім'я, прізвище)

Додаток 9
до Положення
про державну експертизу
у сфері технічного захисту
інформації
(пункт 28 розділу II)

СИСТЕМА ТЕХНІЧНОГО ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ
ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

Зареєстровано
в Адміністрації Державної
служби спеціального зв'язку
та захисту інформації України

____.____.____ за № ____
(дата)

Дійсний до ____.____.____
(дата)

За результатами експертизи встановлено, що організаційно-технічне рішення для комплексної системи захисту інформації

(найменування ОТР)

що належить _____
(найменування організації (підприємства,

установи) - власника, код ЄДРПОУ, місцезнаходження)

(відповідає/не відповідає)

вимогам нормативних документів із технічного захисту інформації в обов'язі функцій, зазначених у технічному завданні № _____.

Проведення державної експертизи в сфері технічного захисту інформації комплексної системи захисту інформації, яка впроваджена на базі цього організаційно-технічного рішення, здійснюється шляхом _____

(експертних випробувань та/або аналізу декларації)

Вимоги щодо сфери використання організаційно-технічного рішення та методів впровадження КСЗІ в ІТС на реальному об'єкті експлуатації наведені у відповідному розділі Експертного висновку.

Керівник організатора експертизи _____
(підпис) (власне ім'я, прізвище)

Додаток 10
до Положення про державну
експертизу у сфері технічного
захисту інформації
(пункт 9 розділу III)

СИСТЕМА ТЕХНІЧНОГО ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ

ПОВІДОМЛЕННЯ
про стан функціонування КСЗІ

_____ (найменування організації (підприємства, установи) або власне ім'я, прізвище
_____ фізичної особи - власника (розпорядника) ІТС, код ЄДРПОУ, місцезнаходження)
в особі _____ (посада, власне ім'я, прізвище керівника організації (підприємства, установи) або
_____ власне ім'я, прізвище фізичної особи – власника (розпорядника) ІТС)
підтверджує, що комплексна система захисту інформації
_____ (повне найменування ІТС),
яка розташована _____ (адреса місцезнаходження ІТС),

забезпечує захист _____ інформації відповідно до вимог
(вид інформації за порядком доступу)

нормативних документів із технічного захисту інформації, про що свідчать такі документи:

1) _____ КСЗІ вимогам нормативних документів із
(атестат відповідності / декларація про відповідність)
технічного захисту інформації, зареєстрований(а) в Адміністрації
Держспецзв'язку _____;
(номер та дата реєстрації)

2) (вказуються документи, які замінюють ті, термін дії яких закінчився після
реєстрації атестата відповідності/декларації (акт категоріювання ОІД, акт
атестації комплексу технічного захисту інформації, календарний план робіт з
технічного захисту інформації тощо);

3) (вказуються документи, до яких було внесено зміни та/або доповнення
після реєстрації атестата відповідності/декларації (може обумовлюватися
змінами в нормативно-правові акти тощо).

Експлуатація КСЗІ ІТС здійснюється згідно з вимогами експлуатаційної
(робочої) документації.

Керівник організації (підприємства,
установи) або фізична особа –
власник (розпорядник) ІТС

_____ (підпис)

_____ (власне ім'я, прізвище)

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

до проєкту наказу Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України «Про внесення змін до Положення про державну експертизу в сфері технічного захисту інформації»

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проєкту акта	Пояснення змін
3. Дія цього Положення поширюється на всіх юридичних та фізичних осіб, які є суб'єктами експертизи. Суб'єктами експертизи є: юридичні та фізичні особи – власники (розпорядники) інформаційних, телекомунікаційних, інформаційно-телекомунікаційних систем, і програмних засобів, які реалізують функції ТЗІ, – замовники експертизи (далі – Замовники); Адміністрація Держспецзв'язку; територіальні органи Адміністрації Держспецзв'язку, які проводять експертизу інформації (далі – Органи).	3. Дія цього Положення поширюється на всіх юридичних та фізичних осіб, які є суб'єктами експертизи. Суб'єктами експертизи є: юридичні та фізичні особи – власники (розпорядники) інформаційних, телекомунікаційних, інформаційно-телекомунікаційних систем; апаратних, апаратно-програмних і програмних засобів, які реалізують функції ТЗІ; організаційно-технічних рішень, – замовники експертизи (далі – Замовники); Адміністрація Держспецзв'язку; територіальні органи Адміністрації Держспецзв'язку; навчальні заклади, науково-дослідні, науково-виробничі установи, підприємства, установи та організації, які проводять експертизу (далі – Організатори);	Уточнення термінології в рамках організації проведення експертизи засобів ТЗІ. Організаторами експертизи можуть бути не лише установи Держспецзв'язку.
4. Об'єктами експертизи є: КСЗІ, які є невід'ємною складовою інформаційної, телекомунікаційної або інформаційно-телекомунікаційної системи (далі – ІТС); технічні та програмні засоби, які реалізують функції ТЗІ та/або оцінки стану захисту інформації (далі – засоби ТЗІ);	4. Об'єктами експертизи є: Комплексні системи захисту інформації (далі – КСЗІ), які є невід'ємною складовою інформаційної, телекомунікаційної або інформаційно-телекомунікаційної системи (далі – ІТС); апаратні, апаратно-програмні і програмні засоби, які реалізують функції ТЗІ та/або оцінки	Уточнення термінології в рамках організації проведення експертизи засобів ТЗІ.

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проекту акта	Пояснення змін
організаційно-технічне рішення на розгортання типової експертної компоненти КСЗІ в ІТС – задокументоване уніфіковане рішення для багаторазового розгортання складових КСЗІ в ІТС або КСЗІ – типовеї складової компоненти КСЗІ в ІТС, самодостатнє для вирішення певного завдання, що включає проєктні рішення програмно-технічного комплексу, організаційно-технічні рішення щодо регламенту функціонування типової компоненти ІТС та опис (алгоритм) процедури впровадження КСЗІ).	стану захисту інформації (далі - засоби ТЗІ); організаційно-технічне рішення для впровадження типової компоненти КСЗІ в ІТС - задокументоване уніфіковане рішення для багаторазового розгортання складових КСЗІ в ІТС, самодостатнє для вирішення певного завдання, що включає проєктні рішення програмно-технічного комплексу, організаційно-технічні рішення щодо регламенту функціонування типової компоненти ІТС та опис (алгоритм) процедури впровадження (розгортання) компоненти КСЗІ в ІТС (далі - ОТР КСЗІ).	Уточнення термінології в рамках організації особливостей проведення експертизи ОТР КСЗІ.
5. Експертиза КСЗІ є процедурою підтвердження відповідності КСЗІ вимогам нормативних документів із ТЗІ, що проводиться шляхом експертних випробувань або шляхом аналізу декларації. Експертиза засобів ТЗІ та ОТР КСЗІ проводиться шляхом експертних випробувань.	5. Експертиза КСЗІ, засобів ТЗІ та ОТР КСЗІ є процедурою підтвердження відповідності КСЗІ, засобів ТЗІ та ОТР КСЗІ вимогам нормативних документів із ТЗІ, що проводиться шляхом експертних випробувань або шляхом аналізу декларації. Експертиза КСЗІ проводиться шляхом експертних випробувань або шляхом аналізу декларації. Експертиза засобів ТЗІ та ОТР КСЗІ проводиться шляхом експертних випробувань.	Уточнення термінології в рамках організації особливостей проведення експертизи ОТР КСЗІ. Уточнення щодо можливих методів проведення експертизи КСЗІ.
6. Експертиза КСЗІ шляхом аналізу декларації проводиться у випадках, якщо: КСЗІ створено в ІТС: яка є одномашинним однокористувачевим комплексом, який обробляє інформацію одного або кількох ступенів обмеження доступу; у кожний момент часу з якою може працювати тільки один користувач, хоч у загальному випадку, що мають доступ до комплексу, може бути декілька;	6. Експертиза КСЗІ шляхом аналізу декларації може проводитися у випадках, якщо: 1) КСЗІ створено у складі ІТС: яка є одномашинним однокористувачевим комплексом, який обробляє інформацію одного або кількох ступенів обмеження доступу; у кожний момент часу з якою може працювати тільки один користувач, хоч у загальному випадку осіб, що мають доступ до комплексу, може бути	Уточнення термінології в рамках організації особливостей проведення експертизи КСЗІ в ІТС.

Зміст положення акта законодавства		Зміст відповідного положення проєкту акта	Пояснення змін
у якій для захисту інформації від несанкціонованого доступу використовуються засоби, що мають чинний на момент подання декларації експертний висновок за результатами експертизи у сфері ТЗІ; у якій для антивірусного захисту використовуються засоби, що мають чинний на момент подання декларації експертний висновок за результатами експертизи у сфері ТЗІ; у якій впровадження заходів захисту інформації від витоку технічними каналами (у разі необхідності створення комплексу ТЗІ) засвідчено зареєстрованим у порядку актом атестації комплексу технічного захисту інформації. КСЗІ в ІТС створено на основі ОТР КСЗІ, що має на момент декларування чинний експертний висновок за результатами експертизи у сфері ТЗІ та має у складі документації з'яну форму декларації для цієї ІТС.		декілька; у якій для захисту інформації від несанкціонованого доступу використовуються засоби, що мають чинний на момент подання декларації експертний висновок за результатами експертизи у сфері ТЗІ; у якій для антивірусного захисту використовуються засоби, що мають чинний на момент подання декларації експертний висновок за результатами експертизи у сфері ТЗІ; у якій впровадження заходів захисту інформації від витоку технічними каналами (у разі потреби створення комплексу ТЗІ) засвідчено зареєстрованим в установленому порядку актом атестації комплексу ТЗІ; 2) КСЗІ в ІТС створено на основі ОТР КСЗІ, що має на момент декларування чинний експертний висновок за результатами експертизи у сфері ТЗІ та має у складі документації форму декларації для цієї КСЗІ, яка погоджена Адміністрацією Держспецзв'язку.	Уточнення термінології в рамках організації проведення експертизи ОТР КСЗІ.
7. Експертиза може бути первинною, додатковою та контрольною. Первинна експертиза є основним видом експертизи і передбачає виконання Організатором необхідних заходів, визначених у розділі II цього Положення, для підготовки та прийняття рішення щодо об'єкта експертизи.		7. Експертиза може бути первинною, додатковою та контрольною. Первинна експертиза є основним видом експертизи і передбачає виконання Організатором заходів, визначених у розділі II цього Положення, для підготовки та прийняття рішення щодо об'єкта експертизи.	
8. Для організації та проведення експертизи Адміністрація Держспецзв'язку: реєструє заяви на проведення експертизи, надає		8. Для організації та проведення експертизи Адміністрація Держспецзв'язку: розглядає заяви Замовників про проведення	Уточнення функціональних

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проекту акта	Пояснення змін
Замовникам та Організаторам методичну допомогу стосовно порядку та організації проведення експертизи, оформлення документів за результатами проведення експертизи; приймає рішення щодо можливості й доцільності проведення та організації експертизи, зокрема контрольної; у разі проведення експертизи засобу ТЗІ приймає рішення щодо необхідності відбору зразків для проведення випробувань; реєструє, зупиняє дію або скасовує реєстрацію експертних висновків щодо можливості використання засобів ТЗІ, ОТР КСЗІ (далі – Експертні висновки) та атестатів відповідності КСЗІ; реєструє декларації, зупиняє дію або скасовує реєстрацію декларацій; здійснює контроль за проведенням Організатором експертних випробувань та за дотриманням вимог щодо експлуатації об'єкта експертизи, які впливають на захищеність інформації.	експертизи КСЗІ в ІТС, засобів ТЗІ та ОТР КСЗІ; приймає рішення щодо можливості й доцільності проведення експертизи, призначає проведення первинної, додаткової експертизи, а у разі потреби перевірки їх висновку – контрольної експертизи; надає Замовникам та Організаторам методичну допомогу стосовно порядку та організації проведення експертизи, оформлення документів за результатами проведення експертизи; у разі проведення експертизи засобу ТЗІ приймає рішення щодо необхідності відбору зразків для проведення експертних випробувань; за результатами розгляду звернення Замовника або Організатора, або правоохоронних органів на підставі викладених у зверненні обставин приймає рішення щодо участі представників Адміністрації Держспецзв'язку при проведенні експертних випробувань для забезпечення відповідності процесу проведення державної експертизи вимогам нормативних документів у сфері захисту інформації; здійснює контроль за проведенням Організатором експертних випробувань та за дотриманням вимог щодо експлуатації об'єкта експертизи, які впливають на захищеність інформації; розглядає протоколи експертних випробувань та експертні висновки, надані Організатором;	обов'язків Держспецзв'язку Адміністрації Уточнення функціональних обов'язків Адміністрації Держспецзв'язку щодо

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проєкту акта	Пояснення змін
	приймає рішення щодо затвердження або необхідності доопрацювання результатів експертизи; приймає рішення про реєстрацію декларації за результатами експертизи КСЗІ в ІТС шляхом аналізу декларації; реєструє, зупиняє дію або скасовує експертні висновки на засоби ТЗІ, ОТР КСЗІ, атестати відповідності КСЗІ; реєструє або скасовує декларації, у тому числі рішення щодо реєстрації яких було прийнято територіальними органами Адміністрації Держспецв'язку. 9. Для організації та проведення експертизи територіальний орган Адміністрації Держспецв'язку приймає рішення про реєстрацію декларації за результатами експертизи КСЗІ в ІТС шляхом аналізу декларації.	Уточнення функціональних обов'язків Адміністрації Держспецв'язку щодо
ІІ. Порядок організації та проведення експертизи ... 3. Для проведення експертизи шляхом експертних випробувань Замовник надсилає на ім'я Голови (заступника Голови) Держспецв'язку (крім випадків, передбачених розділом IV цього Положення) заяву про проведення експертизи КСЗІ ІТС (додаток 1), заяву про проведення експертизи ОТР КСЗІ (додаток 2), заяву про проведення експертизи засобу ТЗІ (додаток 3). Для проведення експертизи КСЗІ в ІТС шляхом аналізу декларації (крім випадків, передбачених розділом IV цього Положення) Замовник надсилає декларацію про відповідність КСЗІ вимогам	ІІ. Порядок організації та проведення експертизи ... 3. Для проведення експертизи шляхом експертних випробувань Замовник надсилає на ім'я Голови (заступника Голови) Держспецв'язку (крім випадків, передбачених розділом IV цього Положення) заяву про проведення експертизи КСЗІ в ІТС (додаток 1), заяву про проведення експертизи ОТР КСЗІ (додаток 2), заяву про проведення експертизи засобу ТЗІ (додаток 3) з наданням пропозиції щодо Організатора. До заяви про проведення експертизи КСЗІ в ІТС та ОТР КСЗІ додається технічне завдання на їх створення.	Уточнення порядку подання заяв про проведення експертизи.

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проекту акта	Пояснення змін
нормативних документів із ТЗІ (додаток 4), формуляр ІТС, акт про завершення робіт зі створення КСЗІ, акт атестації комплексу технічного захисту інформації, зареєстрований в Адміністрації Держспецв'язку: до Адміністрації Держспецв'язку – на ім'я Голови (заступника Голови) Держспецв'язку для ІТС, які розташовано за територіальною ознакою у місті Києві і Київській області; до відповідного територіального органу Адміністрації Держспецв'язку – на ім'я керівника територіального органу Держспецв'язку за місцезнаходженням ІТС. Експертиза КСЗІ в ІТС, що створена на основі ОТР КСЗІ, проводиться шляхом аналізу декларації Замовник надсилає до Адміністрації Держспецв'язку декларацію про відповідність КСЗІ вимогам нормативних документів із ТЗІ та додатки до неї згідно із вимогами ОТР КСЗІ. 4. За результатами аналізу декларації і поданих разом із нею документів Експертна рада (Експертна комісія) в місячний строк приймає рішення про реєстрацію декларації. Зареєстровану декларацію та інші подані інші подані документи Адміністрація Держспецв'язку (її територіальний орган) повертає Замовнику. 5. У разі неподання документів, зазначених у пункті 3 цього розділу, неповноти наданих у них відомостей або невідповідності порядку створення КСЗІ вимогам нормативних документів із ТЗІ Адміністрація Держспецв'язку (територіальний орган Адміністрації Держспецв'язку) письмово повідомляє Замовника про відмову в реєстрації декларації, причини, через які реєстрація не є можливою, та повертає декларацію на	Для проведення експертизи КСЗІ в ІТС шляхом аналізу декларації (крім випадків, передбачених розділом IV цього Положення) Замовник надсилає декларацію про відповідність КСЗІ вимогам нормативних документів із ТЗІ (додаток 4), формуляр ІТС, акт про завершення робіт зі створення КСЗІ: до Адміністрації Держспецв'язку - на ім'я Голови (заступника Голови) Держспецв'язку для ІТС, які розташовано за територіальною ознакою у місті Києві і Київській області; до відповідного територіального органу Адміністрації Держспецв'язку - на ім'я керівника територіального органу Держспецв'язку за місцезнаходженням ІТС. Для проведення експертизи КСЗІ в ІТС шляхом аналізу декларації, яка створена на основі ОТР КСЗІ та підпадає під дію підпункту 2 пункту 6 розділу I цього Положення, Замовник надсилає до Адміністрації Держспецв'язку декларацію та додатки до неї згідно із вимогами ОТР КСЗІ. 4. За результатами аналізу декларації і поданих разом із нею документів Експертна рада (Експертна комісія) приймає рішення про реєстрацію декларації. Зареєстровану декларацію та інші подані документи Адміністрація Держспецв'язку (її територіальний орган) повертає Замовнику. 5. У разі неподання документів, зазначених у пункті 3 цього розділу, неповноти наданих у них відомостей або невідповідності порядку створення КСЗІ вимогам нормативних документів із ТЗІ	Уточнення термінології в рамках особливостей проведення експертизи ОТР КСЗІ.

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проекту акта	Пояснення змін
доопрацювання. Після усунення причин, що стали підставою для відмови у реєстрації декларації, Замовник надсилає для повторного розгляду до Адміністрації Держспецзв'язку (територіального органу Адміністрації Держспецзв'язку) доопрацьовану декларацію.	Адміністрація Держспецзв'язку (територіальний орган Адміністрації Держспецзв'язку) письмово повідомляє Замовника про відмову в реєстрації декларації, причини, через які реєстрація не є можливою, та повертає декларацію і подані з нею документи на доопрацювання. Після усунення причин, що стали підставою для відмови у реєстрації декларації, Замовник надсилає для повторного розгляду до Адміністрації Держспецзв'язку (територіального органу Адміністрації Держспецзв'язку) доопрацьовану декларацію і документи, які подаються разом з нею.	Уточнення порядку подання декларацій про відповідність КСЗІ вимогам нормативних документів із ТЗІ.
... 8. За результатами розгляду заяви Експертна рада у місячний строк приймає рішення про доцільність проведення експертизи та визначає її Організатора. 9. У разі наявності у Замовника обґрунтованих претензій щодо порядку проведення або результатів експертизи він може звернутися до Адміністрації Держспецзв'язку з пропозицією щодо здійснення контролю за проведенням Організатором експертних випробувань або із заявою на ім'я Голови (заступника Голови) Держспецзв'язку про проведення контрольної експертизи разом з нею.	... 8. За результатами розгляду заяви Експертна рада приймає рішення про доцільність проведення експертизи та визначає її Організатора з урахуванням пропозиції Замовника. 9. Про рішення Експертної ради Замовнику та Організатору надсилається письмове повідомлення.	Уточнення щодо функціональних обов'язків Адміністрації Держспецзв'язку
10. Перядек подання та розгляду від Замовника заяви про проведення контрольної експертизи КСЗІ НС/ОТР КСЗІ (додаток 5) або заяви про проведення контрольної експертизи заєбу ТЗІ (додаток 6) здійснюється відповідно до пунктів 1-3 цього розділу. ...	10. У разі наявності у Замовника обґрунтованих претензій щодо порядку проведення або результатів експертизи він може звернутися до Адміністрації Держспецзв'язку з пропозицією щодо здійснення контролю за проведенням Організатором експертних випробувань або із заявою на ім'я Голови (заступника Голови) Держспецзв'язку про проведення контрольної експертизи (додаток 1).	Посилання на оновлену форму додатку.
17. Програма проведення експертизи погоджується із Замовником та уновноваженим структурним підрозділом Адміністрації Держспецзв'язку, а методика проведення експертизи з уновноваженим структурним підрозділом Адміністрації Держспецзв'язку. 18. Під час проведення експертизи кожний Експерт виконує експертні роботи тільки за дорученням Організатора та відповідно до визначеної методики.	... 17. Програма проведення експертизи погоджується із Замовником.	

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проєкту акта	Пояснення змін
19. Результати роботи оформлюються у вигляді протоколу виконання робіт (додаток 7) за підписом Експертів, які її виконували. Протокол затверджується Організатором. 20. Узгодження результатів окремих робіт між Експертом та Організатором, а також унесення змін до протоколів після їх оформлення або поєднання результатів окремих робіт в одному протоколі не дозволяються. ... 26. Висновки щодо кожного пункту методики, а також особливі думки Експертів, зафіксовані в протоколах, включаються до Експертного висновку як складові частини без унесення до них будь-яких змін. 27. За результатами проведених робіт Організатор складає: Експертний висновок (додаток 8) та в разі позитивних результатів експертної оцінки – атестат відповідності КСЗІ (додаток 9); Експертний висновок (додаток 10) для засобу ТЗІ; Експертний висновок (додаток 11) для ОТР КСЗІ. Зазначені документи, що підтверджують відповідність вимогам нормативних документів з ТЗІ, засвідчуються Організатором і разом з протоколами виконання робіт подаються до Адміністрації Держспецзв'язку. Експертний висновок повинен містити: загальні відомості щодо об'єкта експертизи (тип, місце розташування, власник); загальну характеристику об'єкта експертизи (призначення, функції, можливість);	18. Під час проведення експертизи кожний Експерт виконує експертні роботи тільки за дорученням Організатора та відповідно до визначеної методики. 19. У проведених експертизах за відповідним рішенням Адміністрації Держспецзв'язку як спостерігачі мають право брати участь представники Адміністрації Держспецзв'язку. 20. Результати роботи оформлюються у вигляді протоколу виконання робіт (додаток 5) за підписом Експертів, які її виконували. Протокол виконання робіт затверджує Організатор. 21. Узгодження результатів окремих робіт між Експертом та Організатором, а також унесення змін до протоколу виконання робіт після його оформлення не дозволяються. ... 27. Висновки щодо кожного пункту методики, а також особливі думки Експертів, зафіксовані в протоколі виконання робіт, вносяться до Експертного висновку як складові частини без унесення до них будь-яких змін. 28. За результатами проведених робіт Організатор складає: Експертний висновок (додаток 6) та в разі позитивних результатів експертної оцінки – атестат відповідності КСЗІ (додаток 7); Експертний висновок (додаток 8) на засіб ТЗІ; Експертний висновок (додаток 9) на ОТР КСЗІ. Зазначені документи, що підтверджують відповідність вимогам нормативних документів із	Уточнення функціональних обов'язків Адміністрації Держспецзв'язку щодо Уточнення термінології в рамках особливостей організації проведення експертизи. Посилання на оновлені форми додатків.

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проєкту акта	Пояснення змін
вимоги нормативних документів з ТЗІ, на відповідність яким здійснюється оцінка об'єкта експертизи; назви програми та методики, згідно з якими здійснювалася оцінка об'єкта експертизи, ким розроблені та затверджені, реєстраційний номер та дату затвердження; перелік документів і специфікацій програмних та технічних засобів, які надано Замовником Організатору; результати робіт щодо кожного пункту методики експертизи об'єкта; ... 28. Строк дії атестата відповідності КСЗІ, Експертного висновку на засіб ТЗІ або ОТР КСЗІ визначається Організатором: ...	ТЗІ, засвідчуються Організатором і разом Зазначені документи, що підтверджують відповідність вимогам нормативних документів із ТЗІ, засвідчуються Організатором і разом з програмою, методикою та протоколами виконання робіт подаються до Адміністрації Держспецзв'язку (у тому числі в електронному вигляді форматі .pdf). з протоколами виконання робіт подаються до Адміністрації Держспецзв'язку. Експертний висновок повинен містити: загальні відомості щодо об'єкта експертизи (тип, місце розташування, власник); загальну характеристику об'єкта експертизи (призначення, функції, можливості, які мають бути наведені в обсязі, достатньому для чіткого розуміння можливостей та особливостей об'єкта експертизи щодо вирішення певних завдань захисту інформації); перелік нормативних документів із ТЗІ, на відповідність вимогам яких здійснюється оцінка об'єкта експертизи; назви програми та методики, згідно з якими здійснювалася оцінка об'єкта експертизи, ким розроблені та затверджені, реєстраційний номер та дату затвердження; перелік документів і специфікацій програмних та технічних засобів ТЗІ, які надано Замовником Організатору; перелік засобів ТЗІ (із зазначенням їх типів, заводських номерів, року випуску), які надає Замовник Організатору (у разі проведення	Уточнення порядку оформлення та подання документів про проведення експертизи. Уточнення термінології в рамках організації проведення експертизи засобів ТЗІ.

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проєкту акта експертизи засобів ТЗІ);	Пояснення змін
Зміст положення акта законодавства	результати робіт щодо кожного пункту програми проведення експертизи об'єкта; ... 29. Строк дії атестата відповідності КСЗІ, Експертного висновку на засіб ТЗІ або ОТР КСЗІ визначає Організатор; ...	Уточнення щодо строків дії документів про проведення експертизи.
III. Порядок надання і скасування Експертного висновку та атестата відповідності КСЗІ ... 2. На підставі позитивного рішення щодо експертизи КСЗІ в ІТС атестат відповідності реєструється та повертається Організатору. 3. Адміністрація Держспецзв'язку може зупинити дію, скасувати Експертний висновок та/або атестат відповідності КСЗІ в разі: ... 3) наявності фактів порушення вимог щодо технології виготовлення, правил приймання, методів контролю та випробувань, зміни конструкції (складу) та комплектності засобів ТЗІ, що узгоджені під час проведення експертизи; 4) якщо висновки експертизи, за результатами якої зареєстровано Експертний висновок та/або атестат відповідності КСЗІ, суперечать вимогам чинних нормативно-правових актів у сфері ТЗІ; 5) наявності персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) до Замовників, які унеможливають використання засобів ТЗІ/КСЗІ в обсязі, визначеному Експертним	III. Порядок надання і скасування Експертного висновку та атестата відповідності КСЗІ ... 2. Експертний висновок КСЗІ в ІТС розглядається Експертною радою і у разі його затвердження реєструється атестат відповідності, який повертається Організатору. 3. Адміністрація Держспецзв'язку може зупинити дію, скасувати Експертний висновок та/або атестат відповідності КСЗІ в разі: ... 3) наявності фактів порушення вимог щодо технології виготовлення, правил приймання, методів контролю та випробувань, зміни конструкції (складу) та комплектності засобів ТЗІ або інших відомостей, узгоджених під час проведення експертизи; 4) наявності фактів правопорушення у сфері наукової і науково-технічної експертизи відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну експертизу»; 5) якщо висновки експертизи, за результатами якої зареєстровано Експертний висновок та/або атестат відповідності КСЗІ, суперечать вимогам	Уточнення порядку реєстрації та надання атестату відповідності КСЗІ в ІТС. Приведення у відповідність із чинним законодавством.

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проєкту акта	Пояснення змін
висновком та/або атестатом відповідності КСЗІ. ... 6. Рішення про зупинення дії Експертного висновку та/або атестата відповідності КСЗІ приймається у разі, якщо після вжиття погоджених з Адміністрацією Держспецзв'язку коригувальних заходів, спрямованих на усунення виявлених недоліків, власник Експертного висновку та/або атестата відповідності КСЗІ без проведення додаткової експертизи може підтвердити відповідність засобів ТЗІ/ОТР КСЗІ/КСЗІ вимогам нормативних документів. В іншому випадку Експертний висновок та/або атестат відповідності КСЗІ скасовуються. 7. Інформація про рішення щодо зупинення дії, скасування Експертного висновку та/або атестата відповідності КСЗІ не пізніше семи робочих днів надсилається Замовнику із зазначенням відповідних підстав.	чинних нормативно-правових актів у сфері ТЗІ; 6) наявності персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) до Замовників, які унеможливають використання засобів ТЗІ/КСЗІ в об'єззі, визначеному Експертним висновком та/або атестатом відповідності КСЗІ. ... 6. Рішення про зупинення дії Експертного висновку та/або атестата відповідності КСЗІ приймається у разі, якщо після вжиття погоджених з Адміністрацією Держспецзв'язку коригувальних заходів, спрямованих на усунення виявлених недоліків, власник Експертного висновку та/або атестата відповідності КСЗІ без проведення додаткової експертизи може підтвердити відповідність засобів ТЗІ/ОТР КСЗІ/КСЗІ вимогам нормативних документів у сфері захисту інформації. В іншому випадку Експертний висновок та/або атестат відповідності КСЗІ скасовуються. 7. Інформація про рішення щодо зупинення дії, скасування Експертного висновку та/або атестата відповідності КСЗІ та про скасування декларації не пізніше семи робочих днів надсилається Замовнику із зазначенням відповідних підстав (крім випадків зазначених у пункті 9 цього розділу). ... 9. У разі настання змін, які впливають на реалізацію оцінених при проведенні експертизи КСЗІ заходів захисту інформації та/або призводять до втрати актуальності цих заходів,	Пояснення змін Норма потребувала уточнення. Уточнення порядку скасування документів про проведення експертизи. Введення норми інформування Адміністрації Держспецзв'язку щодо стану КСЗІ в ІТС, які

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проекту акта	Пояснення змін
	але не рідше, ніж раз на п'ять років з дати реєстрації декларації або атестата відповідності з безстроковим строком дії, власник ІТС надсилає до Адміністрації Держспецзв'язку повідомлення про стан функціонування КСЗІ (додаток 10). У разі неотримання Адміністрацією Держспецзв'язку повідомлення про стан функціонування КСЗІ або невідповідності повідомлення встановленому зразку (додаток 10) реєстрація декларації або атестата відповідності з безстроковим строком дії вважається скасованою.	мають декларації або атестати відповідності з безстроковим строком дії.
IV. Особливості проведення експертиз комплексних систем захисту інформації державними органами, які проводять роботи з ТЗІ для власних потреб ... 2. Порядок проведення експертних випробувань погоджується з Адміністрацією Держспецзв'язку.	IV. Особливості проведення експертиз комплексних систем захисту інформації державними органами, які проводять роботи з ТЗІ для власних потреб ... 2. Порядок проведення експертизи КСЗІ в ІТС погоджується з Адміністрацією Держспецзв'язку.	Уточнення термінології в рамках порядку проведення експертизи державними органами, які проводять роботи з ТЗІ для власних потреб.
	V. Особливості проведення експертиз засобів ТЗІ 1. Для проведення експертизи засобів ТЗІ разом із заявою про проведення експертизи засобу ТЗІ (додаток 3) Замовник надає документи, що підтверджують його право на володіння та/або користування та/або розпорядження засобом ТЗІ. 2. Особливості проведення експертизи апаратних засобів ТЗІ Експертиза апаратних засобів ТЗІ проводиться з метою оцінки відповідності їх	Уточнення особливостей проведення експертизи засобів ТЗІ.

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проєкту акта	Пояснення змін
	спеціальних властивостей (технічних характеристик) вимогам нормативних документів із ТЗІ в обсязі, визначеному у технічному завданні (технічних умовах або технічних вимогах) на засіб ТЗІ. Експертиза може проводитися для одиночного засобу ТЗІ, для партії засобів ТЗІ або за ініціативою Замовника для засобів ТЗІ, що мають бути виготовлені протягом терміну дії експертного висновку. Процедуру відбору та ідентифікації зразків апаратних засобів ТЗІ проводить Організатор у присутності представників Замовника та, у разі прийняття Адміністрацією Держспецзв'язку рішення щодо такої необхідності, представників Адміністрації Держспецзв'язку. При проведенні експертизи партії засобів ТЗІ або засобів ТЗІ, що будуть виготовлятися протягом терміну дії експертного висновку, здійснюється відбір не менше двох зразків засобів ТЗІ. Для ідентифікації апаратних засобів ТЗІ застосовується їх заводський номер. Визначені ідентифікатори апаратних засобів ТЗІ фіксуються у протоколах та експертних висновках. При проведенні експертизи апаратних засобів ТЗІ, що будуть виготовлятися протягом терміну дії експертного висновку, Експерти повинні також провести обстеження виробництва з метою перевірки наявності умов, які забезпечують виготовлення засобів ТЗІ з	

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проєкту акта	Пояснення змін
	власливостями (технічними характеристиками), що відповідатимуть вимогам нормативних документів із ТЗІ в обсязі, зазначеному в технічному завданні (технічних умовах, технічних вимогах) на ці засоби ТЗІ, та дійти висновку щодо можливості розповсюдження дії експертного висновку на засоби ТЗІ, що будуть виготовлятися протягом терміну дії цього експертного висновку. 3. Особливості проведення експертизи програмних засобів ТЗІ Експертиза програмних засобів ТЗІ може проводитися з метою: - оцінки відповідності програмного засобу ТЗІ нормативним документам із ТЗІ в частині вимог щодо захисту інформації від несанкціонованого доступу; - дослідження на наявність недокументованих функцій (функції програмних засобів ТЗІ, які не прописані і не відповідають тим, які прописані в документації, під час використання яких можливе порушення конфіденційності, доступності або цілісності оброблюваної інформації). Процедури відбору та ідентифікації програмних засобів ТЗІ проводить Організатор у присутності представника Замовника. Для ідентифікації програмних засобів ТЗІ (їх складових частин) застосовується номер версії програмної реалізації засобу ТЗІ та значення його геш-функцій. Для обчислення значення геш-	

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проєкту акта	Пояснення змін
	функцій повинно використовуватися програмне забезпечення, яке має позитивний експертний висновок у сфері криптографічного захисту інформації. Визначені ідентифікатори програмних засобів ТЗІ фіксуються у протоколах та експертних висновках. Експертиза оновлень програмних засобів ТЗІ, що мають чинні експертні висновки, проводиться загальним порядком. 4. Особливості проведення експертизи апаратно-програмних засобів ТЗІ Експертиза апаратно-програмних засобів ТЗІ може проводитися з метою: - оцінки відповідності спеціальних властивостей (технічних характеристик) апаратно-програмного засобу ТЗІ вимогам нормативних документів із ТЗІ в обсязі, визначеному у технічному завданні (технічних умовах або технічних вимогах) на апаратно-програмний засіб ТЗІ; - оцінки відповідності спеціальних (призначених для реалізації політики безпеки інформації) програмних компонентів апаратно-програмного засобу ТЗІ нормативним документам із ТЗІ в частині вимог щодо захисту інформації від несанкціонованого доступу; дослідження на наявність недокументованих функцій. Процедура ідентифікації зразків апаратно-програмних засобів ТЗІ визначається Адміністрацією Держспецзв'язку з урахуванням	

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проєкту акта	Пояснення змін
	особливостей та експлуатаційних характеристик засобів ТЗІ. Експертиза апаратно-програмних засобів ТЗІ може проводитися для одиночного засобу ТЗІ, для партії засобів ТЗІ та для засобів ТЗІ, що будуть виготовлятися протягом терміну дії експертного висновку. Експертиза апаратно-програмних засобів ТЗІ з метою оцінки відповідності їх спеціальних властивостей (технічних характеристик) вимогам нормативних документів із ТЗІ може проводитися для одиночного засобу, для партії засобів та для засобів ТЗІ, які будуть виготовлятися протягом терміну дії експертного висновку у порядку, визначеному для апаратних засобів ТЗІ. Експертиза апаратно-програмних засобів ТЗІ з метою оцінки відповідності спеціальних (призначених для реалізації політики безпеки інформації) програмних компонентів апаратно-програмних засобів ТЗІ нормативним документам із ТЗІ в частині вимог щодо захисту інформації від несанкціонованого доступу та/або дослідження на наявність недодokumentованих функцій проводиться у порядку, визначеному для програмних засобів ТЗІ. 5. У разі проведення експертизи засобу ТЗІ на відповідність критеріям оцінки захищеності інформації від несанкціонованого доступу на титульному аркуші експертного висновку зазначається функціональний профіль захисту,	

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проекту акта	Пояснення змін
	що реалізується цим засобом ТЗІ, з відповідним рівнем гарантії.	
	Установлюються нові форми додатків 1 – 10 (додаються).	

Директор Департаменту захисту інформації
Адміністрації Державної служби
спеціального зв'язку та захисту інформації України

«__» _____ 2020 року

Андрій Пушкарьов

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту наказу Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України «Про внесення змін до Положення про державну експертизу в сфері технічного захисту інформації»

1. Резюме

Проектом акта пропонується удосконалити норми законодавства у сфері технічного захисту інформації (далі – ТЗІ) щодо організації та проведення державної експертизи в сфері ТЗІ відповідно до цілі 14.1 розділу 14 Програми діяльності Кабінету Міністрів України, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 29 вересня 2019 року за № 849.

2. Проблема, яка потребує розв'язання

Проектом акта Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України «Про внесення змін до Положення про державну експертизу в сфері технічного захисту інформації» (далі – проект наказу) пропонується:

уточнити термінологію, функції Адміністрації Держспецзв'язку у рамках організації експертизи, порядок подання заяв на проведення експертизи, галузі застосування експертизи методом аналізу декларацій, зміст експертного висновку, особливості проведення експертиз засобів технічного захисту інформації;

скасувати вимогу щодо погодження програм та методик проведення експертизи з уповноваженим структурним підрозділом Адміністрації Держспецзв'язку;

ввести норму інформування Адміністрації Держспецзв'язку щодо стану КСЗІ ІТС, які мають декларації або атестати відповідності з безстроковим строком дії.

3. Суть проекту акта

Проектом наказу пропонується внести зміни до Положення про державну експертизу в сфері технічного захисту інформації, затвердженого наказом Адміністрації Держспецзв'язку від 16 травня 2007 року № 93, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 16 липня 2007 року за № 820/14087, шляхом викладення його в новій редакції.

4. Вплив на бюджет

Реалізація наказу не потребує фінансування з державного чи місцевого бюджетів.

5. Позиція заінтересованих сторін

З метою проведення консультацій з суб'єктами господарювання в сфері ТЗІ проект наказу оприлюднено на офіційному вебсайті Держспецзв'язку (www.dsszzi.gov.ua) у розділі «Регуляторна діяльність», підрозділ «Оприлюднення проектів регуляторних актів».

За результатами отримано пропозиції до проекту наказу від Європейської Бізнес Асоціації, які були враховані та про що було поінформовано Європейську Бізнес Асоціацію.

Проект наказу матиме вплив на ключові інтереси заінтересованих сторін, про що зазначено у прогнозі впливу, що додається.

Проект наказу не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери та прав осіб з інвалідністю.

Проект наказу не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

Проект наказу не потребує громадського обговорення.

6. Прогноз впливу

Проект наказу є регуляторним актом та за предметом правового регулювання матиме вплив на суб'єктів господарювання у галузі ТЗІ та державні органи, які мають дозвіл на проведення робіт з ТЗІ для власних потреб, шляхом унормування порядку організації експертизи та проведення державної експертизи в ТЗІ.

Проект наказу не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами.

7. Позиція заінтересованих органів

Проект наказу погоджено з Міністерством освіти і науки України та Антимонопольним комітетом України без зауважень.

Проект наказу потребує погодження з Державною регуляторною службою України та Міністерством цифрової трансформації України.

Проект наказу потребує державної реєстрації в Міністерстві юстиції України.

9. Підстава розроблення проєкту акта

Проект наказу розроблено відповідно до частини другої та третьої статті 8 Закону України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах» та пункту 22 Правил забезпечення захисту інформації в інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних системах, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29 березня 2006 року за № 373.

Голова Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України

Валентин ПЕТРОВ

ПРОГНОЗ ВПЛИВУ
реалізації акта на ключові інтереси заінтересованих сторін

1. Суть проекту акта

Наразі в проекті наказу існують неточності у термінології та відеутні особливості проведення державної експертизи засобів технічного захисту інформації. Пропонується уточнити термінологію, функції Адміністрації Держспецзв'язку у рамках організації експертизи, ввести розділ щодо особливостей проведення експертизи засобів технічного захисту інформації.

2. Вплив на ключові інтереси усіх заінтересованих сторін.

Заінтересована сторона	Ключовий інтерес	Очікуваний (позитивний чи негативний) вплив на ключовий інтерес із зазначенням передбачуваної динаміки змін основних показників (у числовому або якісному вимірі)		Пояснення (чому саме реалізація акта призведе до очікуваного впливу)
		короткостроковий вплив (до року)	середньостроковий вплив (більше року)	
Адміністрація Держспецзв'язку	Зменшення навантаження на фахівців Держспецзв'язку	Зменшення паперового документообігу та скорочення часу на їх відпрацювання	Більш якісне відпрацювання документів	Прийняття проекту наказу забезпечить удосконалення порядку організації та проведення державної експертизи в сфері технічного захисту інформації шляхом унормування термінології в сфері технічного захисту інформації.
Суб'єкти господарювання в галузі технічного захисту інформації (приблизно 135)	Зменшення прибутку від проведення експертиз засобів технічного захисту інформації	Незначне скорочення кількості експертиз засобів технічного захисту інформації	Незначне зменшення прибутку у суб'єктів господарювання	

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

проекту наказу Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України «Про внесення змін до Положення про державну експертизу в сфері технічного захисту інформації»,

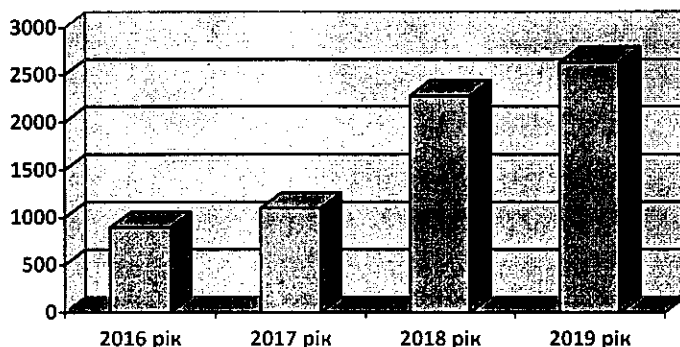
I. Визначення проблеми

1. Проект нормативно-правового акта розроблено за результатами повторного відстеження результативності Положення про державну експертизу в сфері технічного захисту інформації, затвердженого наказом Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України від 16 травня 2007 року № 93, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 16 липня 2007 року за № 820/14087 (далі – Положення), практики застосування норм чинної редакції Положення та у зв'язку зі змінами законодавства.

Чинна редакція Положення потребувала уточнення термінології та окремих норм щодо проведення державної експертизи у сфері технічного захисту інформації (далі – ТЗІ) засобів ТЗІ.

Змінами до Положення вводиться новий розділ – особливості проведення експертиз засобів ТЗІ, який визначає особливості проведення експертиз апаратних, програмних та апаратно-програмних засобів ТЗІ відповідно до технічних умов на ці засоби, що в подальшому значно зменшить часові та грошові ресурси виробників засобів ТЗІ.

2. Щороку кількість інформаційно-телекомунікаційних систем (далі – ІТС), які проходять державну експертизу, збільшується, про що свідчить графік, наведений нижче.

3 метою зменшення навантаження на організаторів експертних досліджень (як розробників) та фахівців Адміністрації Держспецзв'язку (як погоджувальної сторони) у Положенні скасовано вимогу щодо погодження програм та методик проведення державної експертизи у сфері ТЗІ та передбачена можливість надсилання документів в електронному вигляді, що в подальшому значно прискорить процес проведення експертизи та зменшить паперовий документообіг.

3. Змінами до Положення передбачається надання пропозиції щодо організатора експертизи у заяві про проведення експертизи, що дає змогу замовнику експертизи провести попередні маркетингові дослідження серед ліцензіатів у галузі ТЗІ та визначитися з найбільш оптимальним варіантом (ціна та час проведення експертних досліджень), що насамперед важливо, при участі у тендері.

4. Також у Положенні вводиться норма щодо подання власниками (розпорядниками) ІТС повідомлень про стан функціонування комплексних систем захисту інформації з безстроковим строком дії, а також відповідна форма додатка з метою підтвердження факту їх функціонування.

Основні групи, на які проблема справляє вплив:

Групи	Так	Ні
Громадяни		Ні
Держава	Так	
Суб'єкти господарювання	Так	

Проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки вона стосується безпеки державних інформаційних ресурсів.

Проблема не може бути розв'язана за допомогою чинних регуляторних актів, оскільки на сьогодні вона не урегульована жодними іншими нормативно-правовими актами.

II. Цілі державного регулювання

Основними цілями розроблення проєкту регуляторного акта є:

запровадження механізму проведення експертизи засобів ТЗІ відповідно до технічних умов, розроблених на ці засоби;

удосконалення механізмів проведення державної експертизи у сфері ТЗІ, усунення проблем, які виникають при практичному застосуванні норм Положення;

прискорення та спрощення процедури проведення державної експертизи у сфері ТЗІ.

III. Визначення та оцінка усіх альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Прийняття проєкту Положення
Альтернатива 2	Залишення чинної редакції Положення

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей
Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Прийняття проекту Положення	Високі: зменшення паперового документообігу та скорочення часу на їх відпрацювання; підвищення уваги до стану захисту інформації на об'єктах інформаційної діяльності	Додаткових витрат не потребує
Альтернатива 2 Залишення чинного регулювання	Немає, оскільки система державної експертизи в сфері ТЗІ залишається недосконалою, кількість людино/годин на відпрацювання документів збільшується	Можуть виникнути додаткові витрати на заробітну плату із бюджету

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян. Впливу немає, оскільки проект наказу не стосується громадян.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	21	16	71	27	135
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	15,6 %	11,8 %	52,6 %	20 %	100 %

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Прийняття проекту Положення	Високі: дозволить виробникам проводити експертизу засобів ТЗІ згідно з ТУ без проведення експертизи кожної партії (економія коштів на проведення експертизи близько 224 000 грн); прискорення та спрощення процедури проведення державної	Додаткових витрат не потребує

	експертизи у сфері ТЗІ (час розгляду документів зменшиться з 3-ох місяців до 2-ох місяців);	
Альтернатива 2 Залишення чинного регулювання	Немає оскільки, система державної експертизи в сфері ТЗІ залишається недосконалою, збільшується навантаження на організаторів експертних досліджень та фахівців Адміністрації Держспецзв'язку	У власників та/або виробників засобів ТЗІ можуть виникати додаткові витрати при проведенні державної експертизи

Наводимо орієнтовний розрахунок витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають, як в наслідок впровадження проєкту наказу, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей.

Витрати суб'єктів господарювання внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, розраховуємо за наступною формулою:

$$V_{\text{п}} = W_{\text{ов}} + (K_{\text{о}} * W_{\text{оп}}),$$

де $V_{\text{п}}$ – витрати суб'єктів господарювання на проведення експертизи партії засобів ТЗІ;

$K_{\text{о}}$ – кількість засобів ТЗІ;

$W_{\text{ов}}$ – орієнтовна вартість експертизи одного засобу ТЗІ, $W_{\text{ов}}=12000$;

$W_{\text{оп}}$ – орієнтовна вартість експертизи одного засобу у партії, $W_{\text{оп}}=5000$;

$$V_{\text{п}} = 12000 * (5000 * 20) = 112\ 000 \text{ грн.}$$

Примітка: за орієнтовну вартість експертизи одного засобу ТЗІ взято середньостатистичне значення, яке отримано за результатами опитування.

Припускаємо, що за 3 роки суб'єкту господарювання знадобилося провести експертизу трьох партій цих засобів ТЗІ, тоді маємо:

$$V_{\text{з}} = K_{\text{п}} * V_{\text{п}},$$

де $V_{\text{з}}$ – загальні витрати суб'єктів господарювання на проведення експертизи партій засобів ТЗІ;

$V_{\text{п}}$ – витрати суб'єктів господарювання на проведення експертизи партії засобів ТЗІ;

$K_{\text{п}}$ – кількість партій засобів ТЗІ;

$$V_{\text{з}} = 3 * 112\ 000 \text{ грн.} = 336\ 000 \text{ грн.}$$

Підсумки:

Беручи до уваги зазначені приклади, різниця між альтернативною системою експертизи засобів ТЗІ та при впровадженні проєкту наказу буде складати:

$$W_{\text{р}} = V_{\text{з}} - V_{\text{п}},$$

де $W_{\text{р}}$ – різниця витрат суб'єктів господарювання;

$$W_{\text{р}} = 336\ 000 - 112\ 000 = 224\ 000 \text{ грн.}$$

Примітка: суб'єкти господарювання самі визначають, яку кількість додаткових партій засобів ТЗІ їм необхідно подати на державну експертизу в кожному конкретному випадку, виходячи з кон'юнктури ринку.

Альтернативним способом досягнення цілей є залишення законодавства без змін і реалізація норм, які передбачається відкоригувати, у відповідних технічних завданнях на розроблення та технічних умовах на виробництво засобів ТЗІ, а також у відповідних договорах на проведення експертних досліджень.

Такий спосіб не зможе забезпечити досягнення поставленої мети, оскільки критерії визначення необхідної та достатньої кількості вимог, що висуватимуться до засобів ТЗІ, а також перелік і зміст випробувань при перевірці виконання цих вимог під час проведення відповідних досліджень будуть суб'єктивними і не прозорими. Крім того, залишиться без змін наявна ситуація щодо відсутності можливості проведення експертизи засобів ТЗІ, що будуть виготовлятися відповідно до розроблених на них технічних умов, чим значно уповільнено й ускладнено процес проведення експертизи засобів ТЗІ.

З прийняттям акта чинна система норм буде відкоригована й залишиться прозорою та однаковою для всіх розробників, виробників засобів ТЗІ та суб'єктів державної експертизи у сфері ТЗІ.

Як найбільш ефективний приймається другий варіант.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

1. Запровадження механізму проведення експертизи засобів ТЗІ відповідно до технічних умов, розроблених на ці засоби економить кошти та час виробників засобів ТЗІ при проведенні державної експертизи засобів ТЗІ.

2. Скасування обов'язкової вимоги погодження програм та методик проведення державної експертизи у сфері ТЗІ:

скорочує час на проведення державної експертизи;

зменшує навантаження на організаторів експертиз та фахівців Адміністрації Держспецзв'язку.

3. Надання пропозиції щодо організатора експертизи у заяві про проведення експертизи дає змогу замовнику експертизи провести попередні маркетингові дослідження серед ліцензіатів у галузі ТЗІ та знайти найбільш оптимальний часовий та/або ціновий варіант.

4. Подання власниками (розпорядниками) інформаційно-телекомунікаційних систем повідомлень про стан функціонування комплексних систем захисту інформації з безстроковим строком дії:

підвищує увагу до стану захисту інформації на об'єктах інформаційної діяльності;

унеможливорює існування непрацюючих ІТС.

Розв'язання зазначених проблем можливе шляхом прийняття проєкту регуляторного акта.

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1: Прийняття проекту Положення	4	У цьому випадку у суб'єктів господарювання скоротиться час та кошти, необхідні для проведення експертизи. Проблема більше існувати не буде.
Альтернатива 2: залишення чинного регулювання	1	У цьому випадку суб'єкти господарювання несуть значні грошові та часові витрати. Проблема продовжує існувати.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1: Прийняття проекту Положення	Зменшення витрат та часу проведення державної експертизи в сфері ТЗІ	Додаткових витрат не потребує	Вирішення існуючої проблеми
Альтернатива 2: залишення чинного регулювання	Немає	Збільшуються грошові та часові витрати при проведенні державної експертизи	Продовження існування проблеми

Рейтинг	Аргумент щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1: Прийняття проекту Положення	скорочується час на проведення державної експертизи; зменшується навантаження на організаторів та фахівців Адміністрації Держспецзв'язку; підвищується увага до стану захисту інформації на об'єктах інформаційної діяльності; унеможлиблюється існування непрацюючих ІТС	Зовнішніх ризиків немає
Альтернатива 2: залишення чинного регулювання	щорічне збільшення паперового документообігу та як наслідок – збільшення часу на його відпрацювання; збільшення ризиків виникнення загроз для безпеки інформації на об'єктах інформаційної діяльності	Зовнішніх ризиків немає

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Проектом регуляторного акта передбачено внести зміни щодо:

уточнення термінів, що вживаються в Положенні, зокрема вводиться новий розділ – особливості проведення експертиз засобів ТЗІ, який визначає особливості проведення експертиз апаратних, програмних та апаратно-програмних засобів ТЗІ відповідно до технічних умов на ці засоби;

обов'язкової вимоги погодження програм та методик проведення державної експертизи у сфері ТЗІ;

надання пропозиції щодо організатора експертизи у заяві про проведення експертизи;

подання власниками (розпорядниками) ІТС повідомлень про стан функціонування комплексних систем захисту інформації з безстроковим строком дії та відповідної форми додатку;

подання документів в електронному вигляді;

форм заяв про проведення експертизи КСЗІ в ІТС або ОТР КСЗІ, заяви про проведення експертизи засобу ТЗІ, декларації про відповідність КСЗІ вимогам нормативних документів із ТЗІ, протоколу виконання робіт, експертного висновку, атестата відповідності.

Уведення в дію регуляторного акта забезпечить удосконалення порядку організації та проведення державної експертизи у сфері ТЗІ.

Ресурсні можливості для впровадження та виконання вимог регуляторного акта оцінюються як достатні. Суб'єкти господарювання, на які поширюватимуться норми регуляторного акта, повинні будуть оцінити вже реалізовані ними механізми, а також забезпечити виконання процедур державної експертизи у сфері ТЗІ в установленому регуляторним актом порядку.

Норми регуляторного акта ґрунтуються на принципах доцільності, адекватності, достатності, збалансованості та концентрації відповідальності.

Упровадження регуляторного акта не потребуватиме додаткових витрат коштів із державного бюджету на забезпечення практичної реалізації його норм, оскільки фінансування відбувається в межах загального зарплатного фонду.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Виконання вимог регуляторного акта не призведе до додаткових витрат з боку держави, оскільки зміни, передбачені проектом наказу, повинні зменшити навантаження на фахівців Адміністрації Держспецзв'язку.

Тест малого підприємництва не проводиться, оскільки неможливо підрахувати витрати на сектор регулювання, а тільки на проведення експертизи.

Ці витрати підраховані згідно з таблицями, наведеними в розділі II цього документа.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін дії регуляторного акта не обмежений у часі, оскільки заходи щодо розроблення, виробництва та введення в експлуатацію засобів ТЗІ та комплексних систем захисту інформації вживаються постійно.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

1. Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта – не передбачається.

2. Кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта – 135 суб'єктів господарювання, що мають ліцензію на провадження господарської діяльності з надання послуг у галузі технічного захисту інформації, за переліком, що визначається Кабінетом Міністрів України (кількість суб'єктів господарювання постійно оновлюється на вебпорталі Держспецзв'язку).

3. Розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта:

проектом наказу передбачено проведення експертизи засобів ТЗІ згідно з технічними умовами без проведення експертизи кожної партії засобів, що в майбутньому дозволить зекономити суб'єкту господарювання до 224 000 грн (згідно з підрахунками наведеними у розділі II);

проектом наказу передбачається скасування обов'язкової вимоги погодження програм та методик проведення державної експертизи, що дозволить скоротити час на проведення державної експертизи для суб'єктів господарювання з 3-ох до 2-ох місяців (згідно Додатку 3 до Аналізу регуляторного впливу).

4. Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта – високий, оскільки проект наказу розміщений на офіційному вебпорталі Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації.

5. Додаткові показники результативності:

Показники результативності	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік
Кількість виданих атестатів відповідності	897	1100	2278	2629
Кількість виданих декларацій відповідності	600	800	1069	1196
Кількість виданих експертних висновків	79	105	113	136

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта буде проводитися Адміністрацією Держспецзв'язку у строки, визначені законодавством, шляхом аналізу статистичних даних щодо проведених державних експертиз у сфері ТЗІ.

Базове відстеження буде проведено через 1 рік після набрання чинності регуляторним актом.

Повторне відстеження буде проведено через 2 роки після набрання чинності регуляторним актом для визначення результатів його дії.

Періодичне відстеження результативності здійснюватиметься кожних 3 роки після проведення повторного відстеження.

Відстеження результативності дії регуляторного акта буде проводитися на основі показників і даних, визначених під час проведення аналізу впливу регуляторного акта.

Голова Державної служби спеціального
зв'язку та захисту інформації України
«___» _____ 2020 року

Валентин ПЕТРОВ

Додаток 2
до Аналізу регуляторного впливу

ВИТРАТИ
на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва,
які виникають внаслідок дії регуляторного акта

№ п/п	Витрати	За 1 рік	За 5 років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу, тощо, гривень ¹	Не передбачається	Не передбачається
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	Не передбачається	Не передбачається
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	Не передбачається	Не передбачається
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), гривень ²	Не передбачається	Не передбачається
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (ліцензія на провадження господарської діяльності з надання послуг у галузі технічного захисту інформації), гривень	2 270,00 (видається безстроково)	2 270,00
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	3 000, 00	15 000,00
7	Витрати, пов'язані з наймом додаткового персоналу, гривень	Не передбачається	Не передбачається
8	Разом (сума рядків: 1+2+3+4+5+6+7), гривень	5 370,00	17270,00
9	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	37	
10	Сумарні витрати господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 8 x рядок 9), гривень	198 690,00	638 990,00

Додаток 3
до Аналізу регуляторного впливу

БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ
на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього
підприємництва

Державний орган, для якого здійснюється розрахунок адміністрування регулювання:

Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України

Слід відзначити, що Положення про державну експертизу в сфері технічного захисту інформації не висуває вимог щодо обліку суб'єктів господарювання чи контролю за ними чи подання звітності, а лише визначає порядок проведення експертизи у сфері технічного захисту інформації.

¹Облік суб'єктів господарювання у сфері технічного захисту інформації відбувається відповідно до Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» та постанови Кабінету Міністрів України від 16.11.2016 року № 821 «Деякі питання ліцензування господарської діяльності з надання послуг у галузі криптографічного захисту інформації (крім послуг електронного цифрового підпису) та технічного захисту інформації, за переліком, що визначається Кабінетом Міністрів України» та здійснюється в межах загального зарплатного фонду.

²Контроль за суб'єктами господарювання у сфері технічного захисту інформації здійснюється відповідно до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» та постанови Кабінету Міністрів України від 31.10.2018 року № 915 «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, у сфері надання послуг у галузі криптографічного захисту інформації (крім послуг електронного цифрового підпису) та технічного захисту інформації, за переліком, що визначається Кабінетом Міністрів України і встановлюється періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) Адміністрацією Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації» та здійснюється в межах загального зарплатного фонду.

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання (за рік), гривень
1. Інші адміністративні процедури, передбачені проектом наказу	-	-	-	-	-
1.1 Розгляд заяви на проведення експертизи	до 1 місяця	9 000 грн за місяць (для головного спеціаліста)	12	37	108 000,00*
1.2 Розгляд програм та методик проведення експертизи	до 1 місяця	9 000 грн за місяць (для головного спеціаліста)	12	37	108 000,00*
13. Розгляд протоколів та експертних висновків проведення експертизи	до 1 місяця	9 000 грн за місяць (для головного спеціаліста)	12	37	108 000,00*
Разом за рік	до 3 місяці	9 000 грн за місяць (для головного спеціаліста)	36	37	108 000,00*
Сумарно за 5 років	до 15 місяців	540 000 грн за 5 років (для головного спеціаліста)	180	37	540 000,00*

* Вартість на адміністрування регулювання не змінюється і не залежить від кількості процедур чи суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання, так, як оплата фахівців Держспецзв'язку здійснюється із загального зарплатного фонду. При цьому можуть збільшуватися планові витрати часу на процедури розгляду документів (при збільшенні кількості процедур) та виникати необхідність у збільшенні штату фахівців Держспецзв'язку.

При прийнятті проекту наказу отримуємо:

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання (за рік), гривень
1. Інші адміністративні процедури, передбачені проектом наказу	-	-	-	-	-
1.1 Розгляд заяви на проведення експертизи	до 1 місяця	9 000 грн за місяць (для головного спеціаліста)	12	37	108 000, 00*
1.2 Розгляд програм та методик проведення експертизи	-	-	-	-	-
13. Розгляд протоколів та експертних висновків проведення експертизи	до 1 місяця	9 000 грн за місяць (для головного спеціаліста)	12	37	108 000,00*
Разом за рік	до 2 місяці	9 000 грн за місяць (для головного спеціаліста)	24	37	108 000,00*
Сумарно за 5 років	до 10 місяців	540 000 грн за 5 років (для головного спеціаліста)	120	37	540 000,00*

Додаток 4

до Аналізу регуляторного впливу

ТЕСТ

малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікро- та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання.

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання проведено розробником у період з 24 вересня 2019 року по 24 жовтня 2019 року.

№ п/п	Вид консультації	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій
1.	Робоча зустріч із представниками Європейської Бізнес асоціації	2	Було вирішено питання щодо процедури ідентифікації зразків апаратно-програмних засобів ТЗІ у проекті наказу.
2.	Робоча зустріч із представниками ТОВ «Хуавей Україна»	3	

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро- та малі):

кількість суб'єктів малого підприємництва, на яких поширюється регулювання: 98 (одиниць), у тому числі малого підприємництва 71 (одиниць) та мікропідприємництва 27 (одиниць);

питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив 72,6 (відсотків)(відповідно до таблиці «Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання»).

3. Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання

№ п/п	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Оцінка прямих витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1	Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів)	Не передбачається	-	-
2	Процедури перевірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування	Не передбачається	-	-

3	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати – витратні матеріали) - канцелярські товари, заправка картриджів тощо	3 000,00	3 000,00	15 000,00
4	Процедури обслуговування обладнання (технічне обслуговування)	Не передбачається	-	-
5	Інші процедури - ліцензія на провадження господарської діяльності з надання послуг у галузі технічного захисту інформації	2 270, 00 (видається безстроково)	-	-
6	Разом, гривень	5 270,00	3 000,00	15 000,00
7	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	98	98	98
8	Сумарно, гривень	516 460,00	294 000, 00	1 470 000,00
Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування				
9	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання	30,50*	30,50	152,50
10	Процедури організації виконання вимог регулювання	Не передбачається	-	-
11	Процедури офіційного звітування	Не передбачається	-	-
12	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок	Не передбачається	-	-
13	Інші процедури	Не передбачається	-	-
14	Разом, гривень	30,50	30,50	152,50
15	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	98	98	98
16	Сумарно, гривень	2 989,00	2 989,00	14 945,00

*Виходячи із середньомісячної заробітної плати станом на 10.2019 року (10 727,00 грн) та середнього часу пошуку наказу в мережі Інтернет (0,5 год), маємо:

$10727(\text{середньомісячна заробітна плата})/22(\text{робочі дні у місяці})/8(\text{робочих годин}) \cdot 0,5 \text{ год} = 30,50 \text{ грн}$

БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ

на адміністрування регулювання для суб'єктів малого підприємництва

Розрахунок бюджетних витрат на адміністрування регулювання для Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України аналогічні витратам, наведеним у Додатку 3 до Аналізу регуляторного впливу «Бюджетні витрати на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва».

№ п/п	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	За п'ять років
1	Оцінка «прямих витрат» суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання	516 460,00	1 470 000,00
2	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування	2 989,00	14 945,00
3	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання	519 449,00	1 484 945,00
4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання	108 000,00*	540 000,00*
5	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	627 449,00	2 024 945,00

* Бюджетні витрати розраховані, виходячи із середньомісячної заробітної плати фахівця Держспецзв'язку (9 000,00 грн для головного спеціаліста) і здійснюються в межах загального зарплатного фонду.

5. Розроблення корегуючих (пом'якшувальних заходів) для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання не передбачається.

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ОПРИЛЮДНЕННЯ

проекту наказу Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України «Про внесення змін до Положення про державну експертизу в сфері технічного захисту інформації, затвердженого наказом Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України від 16 травня 2007 року № 93»

1. Стислий виклад змісту проекту акта

Відповідно до статті 3 Закону України «Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України» Адміністрація Держспецзв'язку повідомляє про розроблення проекту наказу Адміністрації Держспецзв'язку «Про внесення змін до Положення про державну експертизу в сфері технічного захисту інформації, затвердженого наказом Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України від 16 травня 2007 року № 93» (далі – проект акта).

Проект акта розроблено з метою вдосконалення вимог Положення про державну експертизу в сфері технічного захисту інформації, затвердженого наказом Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України від 16 травня 2007 року № 93, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 16 липня 2007 року за № 820/14087 (далі – Положення), практики застосування норм чинної редакції Положення та у зв'язку із змінами законодавства.

Чинна редакція Положення потребує уточнення термінології та окремих норм щодо проведення державної експертизи у сфері технічного захисту інформації (далі – ТЗІ) засобів ТЗІ у зв'язку з практикою застосування норм чинної редакції Положення.

Зокрема вводиться норма щодо участі представників Адміністрації Держспецзв'язку при проведенні експертних випробувань за окремими зверненнями замовників державних експертиз в сфері ТЗІ, організаторів експертиз в сфері ТЗІ та правоохоронних органів.

Вводиться норма з надання пропозиції щодо організатора експертизи у заяві про проведення експертизи в сфері ТЗІ.

Вводиться норма щодо скасування експертного висновку та/або атестату відповідності за порушення вимог Закону України «Про наукову і науково-технічну експертизу».

У проекті акту вводиться норма щодо подачі власниками (розпорядниками) інформаційно-телекомунікаційних систем повідомлень про стан функціонування комплексних систем захисту інформації з безстроковим строком дії та відповідна форма додатку.

Вводяться норми щодо особливостей проведення експертиз в сфері ТЗІ апаратних, програмних та апаратно-програмних засобів ТЗІ.

Вводяться зміни до тексту додатків Заяви про проведення експертизи КСЗІ в ІТС або ОТР КСЗІ, заяви про проведення експертизи засобу ТЗІ,

Декларації про відповідність КСЗІ вимогам нормативних документів із ТЗІ, Експертного висновку на КСЗІ ІТС, Експертного висновку на засіб ТЗІ, Експертного висновку на ОТР КСЗІ, Протоколу виконання робіт та Атестату відповідності.

Скасовуються форми додатків Заяви про проведення контрольної експертизи КСЗІ ІТС/ОТР КСЗІ, заяви про проведення контрольної експертизи засобу ТЗІ.

Проект акта спрямований на удосконалення порядку створення та розвитку системи технічного захисту інформації.

2. Адреси для зауважень та пропозицій до проекту акта

Адреса розробника проекту акта:

поштова – 03110, м. Київ, вул. Солом'янська, 13; тел. (044) 281-92-10, (044) 281-97-78, (044) 281-96-36;

електронна – info@dsszzi.gov.ua.

Державна регуляторна служба України:

поштова – 01011, м. Київ, вул. Арсенальна, 9/11; тел. (044) 254-56-73, факс (044) 254-43-93;

електронна: inform@dkrp.gov.ua.

3. Обраний спосіб оприлюднення проекту акта

Проект акта оприлюднюється в мережі Інтернет за адресою: www.dsszzi.gov.ua

4. Строк, протягом якого приймаються зауваження та пропозиції

Зауваження та пропозиції до проекту акта приймаються протягом місяця з дати його оприлюднення.

Зауваження та пропозиції до проекту акта необхідно надавати письмово на адреси, зазначені у пункті 2.

Голова Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України
«__» _____ 2020 року

Валентин ПЕТРОВ

АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ

до проєкту наказу Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України «Про внесення змін до Положення про державну експертизу в сфері технічного захисту інформації»

90 04/03/07 - 571